

Vård- och äldre- nämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Ramnåsgatan 1, Sessionssal, plan 2, **tisdagen den 29 augusti 2023 kl. 18:00**

Vård- och äldre- nämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Johan Wikander
Vård- och äldre- nämndens
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Malin Huttu, 033 353666 eller via e-post:
malin.huttu@boras.se

Partigruppsmöten för politisk beredning inför sammanträdesdagen:

Mittsamverkan träffas den 28/8 i Designern (plan 4) klockan 17:00.

Ärende

1. Allmänhetens frågestund
2. Upprop och val av justerande person
3. Förvaltningschefen informerar
4. Fastställande av föredragningslista
5. Budget 2024 - Planeringsunderlag
Dnr 2023-00245 1.2.4.1
6. Månadsuppföljning juli (10-dagars rapport)
Dnr 2023-00244 1.1.3.1
7. Trygghetsbostäder Prästhöjden 2 i Fristad
Dnr 2023-00194 3.7.1.4
8. Intern kontrollplan 2024
Dnr 2023-00246 2.1.3.0
9. Redovisning uppföljning av privata utförare 2023
Dnr 2023-00248 1.1.3.1
10. Komplettering Fullmakt att företräda Vård- och äldrenämnden i domstolar
med mera
Dnr 2023-00241 1.1.3.1
11. Anmälningssärenden 2023-08-29
Dnr 2023-00192 1.1.3.1
12. Delegationsbeslut 2023-08-29
Dnr 2023-00193 1.1.3.1

Lena Elliot
Handläggare
033 357047

Datum
2023-08-29

Instans
Vård- och äldreomsorgen
Dnr VAN 2023-00245 1.2.4.1

Budget 2024 - Planeringsunderlag

Vård- och äldreomsorgens beslut

Vård- och äldreomsorgen beslutar att godkänna upprättad Budget 2024 – Planeringsunderlag, Vård- och äldreomsorgen.

Ärendet i sin helhet

Kommunstyrelsen beslutade den 19 juni 2023 om ekonomiska ramar för 2024.

I förslaget till budget 2024 uppgår Vård- och äldreomsorgens kommunanslag avseende 2024 till 1 606,6 mnkr, vilket innebär en utökning av ram på 51,7 mnkr. De ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenserna per verksamhetsområde redovisas.

Vård- och äldreomsorgen har tagit fram ett förslag till Taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning för överlämnande till Kommunfullmäktige för fastställande.

Vård- och äldreomsorgen ska ge en jämlik, jämställd och likvärdig vård och omsorg. Med individen i fokus arbetar vi med hälsofrämjande, förebyggande och trygghetsskapande insatser. Vi ger vård och omsorg utifrån den enskildes behov, utan att ta ifrån individen det egna ansvaret. För att möta framtidens utmaningar ligger vi i framkant och tar till oss ny utveckling.

2024 har Vård- och äldreomsorgen fått ökad budgetram med nära 52 mnkr. Den ökade ramen består av uppräknade avseende volymer och kompensation för ökade löne- och driftskostnader samt helårseffekt för den del av kommunals löneavtal som tillfördes nämnden under 2023. Nämnden är även ålagd ett effektiviseringskrav på 1 procent.

Prognosen för Borås Stad är att antalet äldre ökar. För nämnden är det av stor vikt att bevaka förändringen av antalet invånare över 80 år, då det oftast är där inträdet till vård- och omsorgsbehov uppstår. Mellan 2022 och 2027 förväntas de som är 80 år och äldre öka med 16 procent och nämnden står därmed inför stora utmaningar med att möta det ökade behovet av kommande insatser.

Utmaningen består inte enbart av att bygga ut omsorgen med platser för att möta den enskildes behov, utan även att bemanna verksamheten, då den arbetsföra befolkningen inte ökar i samma utsträckning som den äldre. Situationen är komplex och behöver mötas på många olika sätt.

Förändrade arbetsätt, utveckling av befintliga medarbetare och utveckling av digitala tjänster är några av delarna.

En stor utmaning för nämnden under 2024 är att hantera den kö till vård- och omsorgboenden som uppstod under hösten 2021, en effekt av den åldrande befolkningen. Ett nytt boende är planerat att öppna upp för inflytt i början av 2025, fram tills dess påverkas hela omsorgskedjan av kösituationen. När det inte finns tillräckligt med boendeplatser uppstår ett hårt tryck på korttidsenheterna som får ta emot brukare i väntan på boendeplacering. Bristen på korttidsplatser för övriga brukare medför i sin tur hårdare belastning på hemtjänsten med ökat insatsbehov av hemtjänststimmar.

De ekonomiska förutsättningarna för nämnden inför 2024 är tuffa med tanke på den demografiska utvecklingen, där invånare över 80 år kraftigt ökar och som får till följd att behovet av nämndens omsorg ökar. Det ökade behovet täckt inte fullt ut täcks av Stadens överliggande tilldelningsmodell för volymkompensation. En kraftigt ökad inflation, som inte heller fullt ut täcks av tilldelning i kommunanslaget. Det i kombination med att mycket av verksamheten under de senaste åren bekostats av tillfälliga riktade statsbidrag. I takt med att statsbidragen upphör, försvinner också en viktig del av nämndens finansiering som framöver behöver säkerställas från annat håll alternativt att verksamheten ställer om eller drar ner. Nämndens politiska prioritering är att inte dra ner på tidigare års satsningar såsom SoL-stödjure och ung omsorg inom vård- och omsorgboende eller den förebyggande verksamheten i form av öppna restauranger och mötesplatser. Detta innebära att nämnden inför 2024 behöver genomföra neddragningar i verksamheten, främst inom den överliggande administrationen och med minskad volymersättning, för att klara uppdraget inom sin budgetram. Förändringar som kommer att påverka kvaliteten inom verksamheten. Nämnden flaggade redan inför 2023 års budget att 2024 skulle bli svår att få ihop om inte ytterligare medel tillskjuts nämnden. Några sådana medel har inte tilldelats och nämnden står därmed inför tuffa ekonomiska åtgärder.

Sammanfattningsvis står Vård- och äldrenämnden inför stora ekonomiska utmaningar framöver. Bland annat beroende på en inflation som drivit upp kostnaderna, en åldrande befolkning med stora kommande omsorgsbehov i närtid. Då nämndens anslag inte räknas upp i samma takt som kostnaderna ökar innebär detta en ständig översyn och effektivisering av verksamheten som i förlängningen även kommer innebära en neddragning av verksamhet.

Beslutsunderlag

1. Budget 2024 – Planeringsunderlag, Vård- och äldrenämnden
2. Taxa för vård- och omsorg av äldre personer med funktionsnedsättning
3. Bilaga MBL §§11, fackliga synpunkter

Samverkan

MBL §19, 2023-08-16

MBL §11, 2023-08-23

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Budget 2024 - Planeringsunderlag

Vård- och äldre nämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys	4
3 Nämndens uppdrag och ansvar	9
3.1 Nämndens grunduppdrag.....	9
3.2 Uppdraget som arbetsgivare	11
3.3 Mänskliga rättigheter	13
3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar	14
3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar.....	18
4 Kommunfullmäktiges fokusområden	19
4.1 Ett Borås präglad av samarbete, hållbarhet och mänskliga rättigheter	19
4.2 Ett Borås med trygga och hälsosamma individer genom hela livet	19
4.3 Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.....	20
5 Resurser	21
5.1 Resultat	21
5.2 Ekonomiska förutsättningar	21
5.3 Verksamhet 2024	24
6 Investeringar	28
6.1 Sammanställning Investeringsvolymer	28
6.2 Investeringar, årliga anslag	29

1 Inledning

Vård- och äldreomsorgen ska ge en jämlik, jämställd och likvärdig vård och omsorg. Med individen i fokus arbetar vi med hälsofrämjande, förebyggande och trygghetsskapande insatser. Vi ger vård och omsorg utifrån den enskildes behov, utan att ta ifrån individen det egna ansvaret. För att möta framtidens utmaningar ligger vi i framkant och tar till oss ny utveckling.

2024 har Vård- och äldreomsorgen fått ökad budgetram med nära 52 mnkr. Den ökade ramen består av uppräknade volymer och kompensation för ökade löne- och driftskostnader samt helårseffekt för den del av kommunals löneavtal som tillfördes nämnden under 2023. Nämnden är även ålagd ett effektiviseringskrav på 1 procent.

Prognosen för Borås Stad är att antalet äldre ökar. För nämnden är det av stor vikt att bevaka förändringen av antalet invånare över 80 år, då det oftast är där inträdet till vård- och omsorgsbehov uppstår. Mellan 2022 och 2027 förväntas de som är 80 år och äldre öka med 16 procent och nämnden står därmed inför stora utmaningar med att möta det ökade behovet av kommande insatser.

Utmaningen består inte enbart av att bygga ut omsorgen med platser för att möta den enskildes behov, utan även att bemanna verksamheten, då den arbetsföra befolkningen inte ökar i samma utsträckning som den äldre. Situationen är komplex och behöver mötas på många olika sätt. Förändrade arbetssätt, utveckling av befintliga medarbetare och utveckling av digitala tjänster är några av delarna.

En stor utmaning för nämnden under 2024 är att hantera den kö till vård- och omsorgsboenden som uppstod under hösten 2021, en effekt av den åldrande befolkningen. Ett nytt boende är planerat att öppna upp för inflytt i början av 2025, fram tills dess påverkas hela omsorgskedjan av kösituationen. När det inte finns tillräckligt med boendeplatser uppstår ett hårt tryck på korttidsenheterna som får ta emot brukare i väntan på boendeplacerings. Bristen på korttidsplatser för övriga brukare medför i sin tur hårdare belastning på hemtjänsten med ökat insatsbehov av hemtjänststimmar.

De ekonomiska förutsättningarna för nämnden inför 2024 är tuffa med tanke på den demografiska utvecklingen, där invånare över 80 år kraftigt ökar och som får till följd att behovet av nämndens omsorg ökar. Det ökade behovet täcks inte fullt ut av Stadens överliggande tilldelningsmodell för volymkompensation. En kraftigt ökad inflation, som inte heller fullt ut täcks av tilldelning i kommunanslaget. Det i kombination med att mycket av verksamheten under de senaste åren bekostats av tillfälliga riktade statsbidrag. I takt med att statsbidragen upphör, försvinner också en viktig del av nämndens finansiering som framöver behöver säkerställas från annat håll alternativt att verksamheten ställer om eller drar ner. Nämndens politiska prioritering är att inte dra ner på tidigare års satsningar såsom SoL-stöd och ung omsorg inom vård- och omsorgsboende eller den förebyggande verksamheten i form av öppna restauranger och mötesplatser. Detta innebär att nämnden inför 2024 behöver genomföra neddragningar i verksamheten, främst inom den överliggande administrationen och med minskad volymersättning, för att klara uppdraget inom sin budgetram. Förändringar som kommer att påverka kvaliteten inom verksamheten. Nämnden flaggade redan inför 2023 års budget att 2024 skulle bli svår att få ihop om inte ytterligare medel tillskjuts nämnden. Några sådana medel har inte tilldelats och nämnden står därmed inför tuffa ekonomiska åtgärder.

Sammanfattningsvis står vård- och äldreomsorgen inför stora ekonomiska utmaningar framöver. Bland annat beroende på en inflation som drivit upp kostnaderna, en åldrande befolkning med stora kommande omsorgsbehov i närtid. Då nämndens anslag inte räknas upp i samma takt som kostnaderna ökar innebär detta en ständig översyn och effektivisering av verksamheten som i förlängningen även kommer innebära en neddragning av verksamhet.

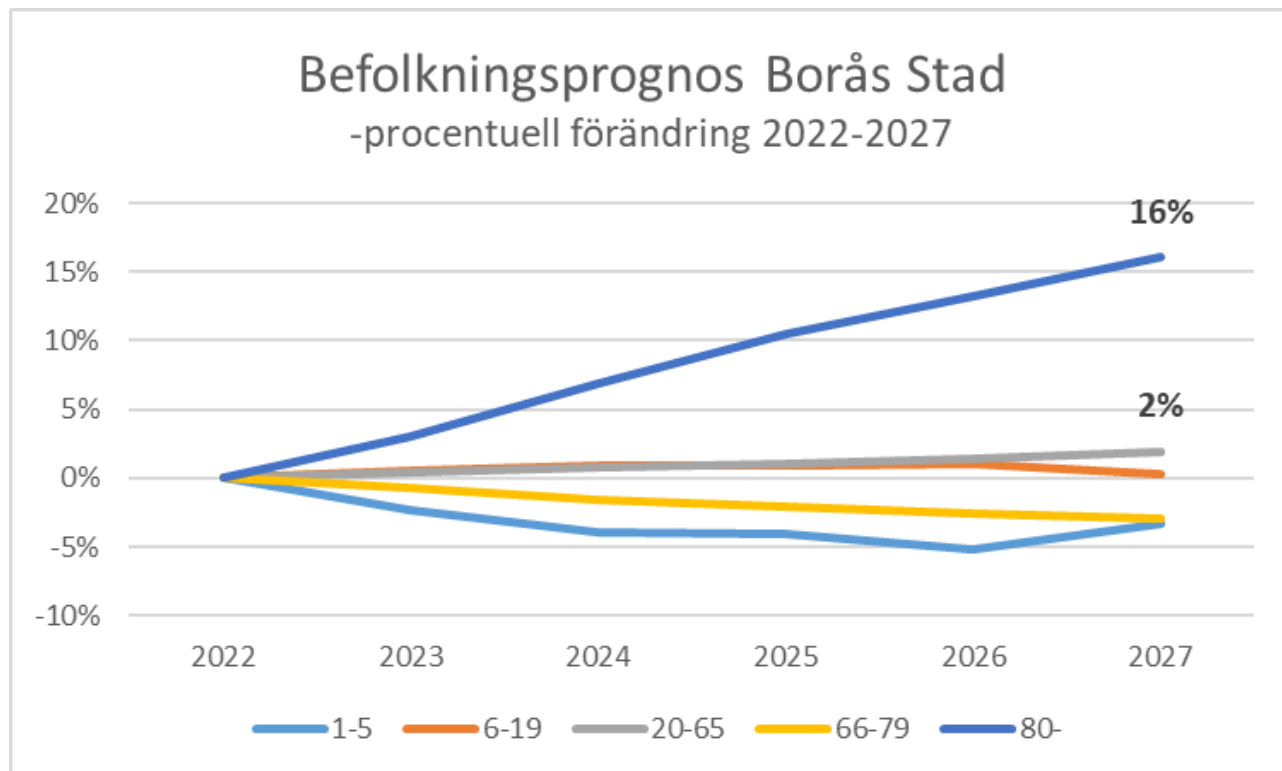
2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys

Äldres förutsättningar och hälsa

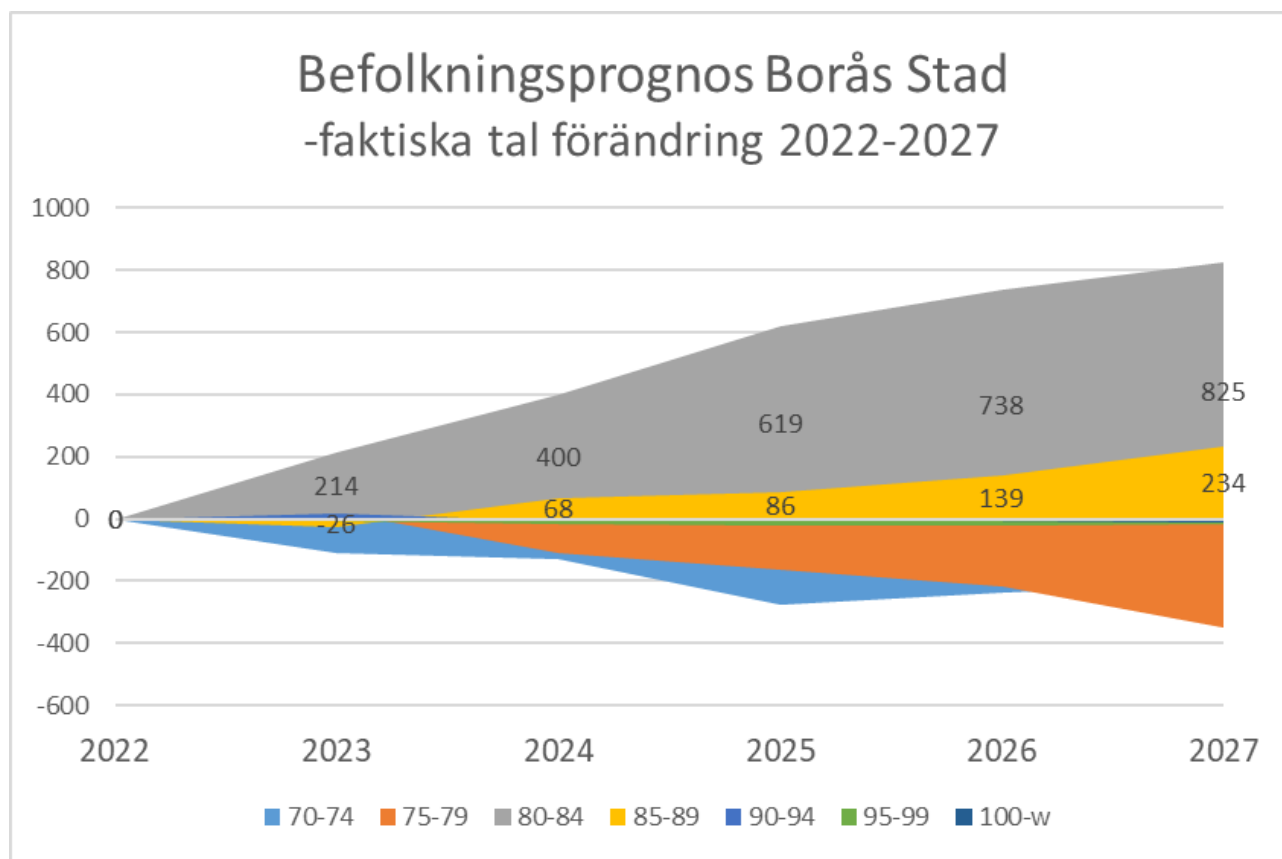
Antalet äldre ökar kraftigt under kommande år. Det är dock viktigt att se att gruppen äldre, precis om övriga åldersgrupper i befolkningen, har stora individuella skillnader vad gäller hälsa, intressen och värderingar. Det finns dock generella förändringar i gruppen som påverkar nämndens verksamhet. Medellivslängden har återhämtat sig efter pandemin och förväntas öka. Mycket tyder dock på att antalet friska år inte ökar i samma utsträckning. Även om vi håller oss friska högre upp i åldrarna beräknas fler leva med demens, kroniska sjukdomar och psykisk ohälsa. Läkemedelsanvändningen ökar hos äldre. Cirka 20 procent har en psykisk ohälsa, och 10-15 procent lider av ofrivillig ensamhet. Andelen äldre som får behandling för alkoholmissbruk ökar. År 2030 förväntas utrikesfödda vara 17 procent, vilket är en ökning jämfört med 2020 (13 procent). Den stora förändringen är att fler av de utrikesfödda är födda utanför Norden och EU. Varje år faller fler än 100 000 personer, 65 år och äldre, så illa att de behöver besöka specialistvården och cirka 70 000 behöver läggas in på sjukhus.

Befolkningsprognos Borås och insatsbehov

Prognosen för Borås Stad är att antalet äldre ökar. Antalet invånare över 65 år förväntas öka med 2,5 procent fram till 2027. För nämnden är det av stor vikt att bevaka förändringen av antalet invånare över 80 år, då det oftast är där inträdet till vård- och omsorgsbehov uppstår. Mellan 2022 och 2027 förväntas de som är 80 år och äldre öka med 16 procent. Nämnden står därmed inför stora utmaningar med att möta det ökade behovet av kommande insatser. Utmaningen består inte enbart av att bygga ut omsorgen med platser för att möta den enskildes behov, utan även att bemanna verksamheten. Samtidigt som den äldre befolkningen med kommande behov ökar kraftigt ökar inte den arbetsföra befolkningen i samma utsträckning. Den arbetsföra åldern 20-65 åringarna väntas under samma period öka med under 2 procent. Det är därmed även av stor vikt att fortsätta utveckla det förebyggande arbetet, så att inträdet till omsorgen kan förskjutas och att stadens invånare har bättre förutsättningar att klara sig själva i större utsträckning. Men det är även av lika stor vikt, om inte större, att se över kompetensförsörjningen och hitta nya arbets sätt, bland annat genom att nyttja den så kallade välfärdstekniken, där teknik kan ersätta arbetsmoment som idag utförs av medarbetare.

Prognosen visar på en kraftig och stadig ökning varje år av såväl 80-84 åringar, samt 85-89 åringar de kommande åren. De åldersgrupper som minskar är 70-74 samt 75-79 åringarna har mindre påverkan på nämndens ekonomi och verksamhet.

Vård- och äldreomsorgens behovsprognos 2022-2032 för vård- och omsorgsboende, korttidsvård och dagverksamhet visar att det fram till 2032 behöver tillskapas ytterligare 191 platser på vård- och omsorgsboende och 7 platser på korttidsenhet. Sedan behovsprognosen antogs har nämnden tillskapat 8 nya platser inom befintlig bestånd. Nämnden har sedan tidigare gett i uppdrag till Lokalförsörjningsnämnden att utöka antalet vård- och omsorgsboenden med ytterligare två boenden. I början av 2025 förväntas Kristinegränd stå klart med totalt 73 nya platser varpå det saknas 110 platser för att matcha behovet.

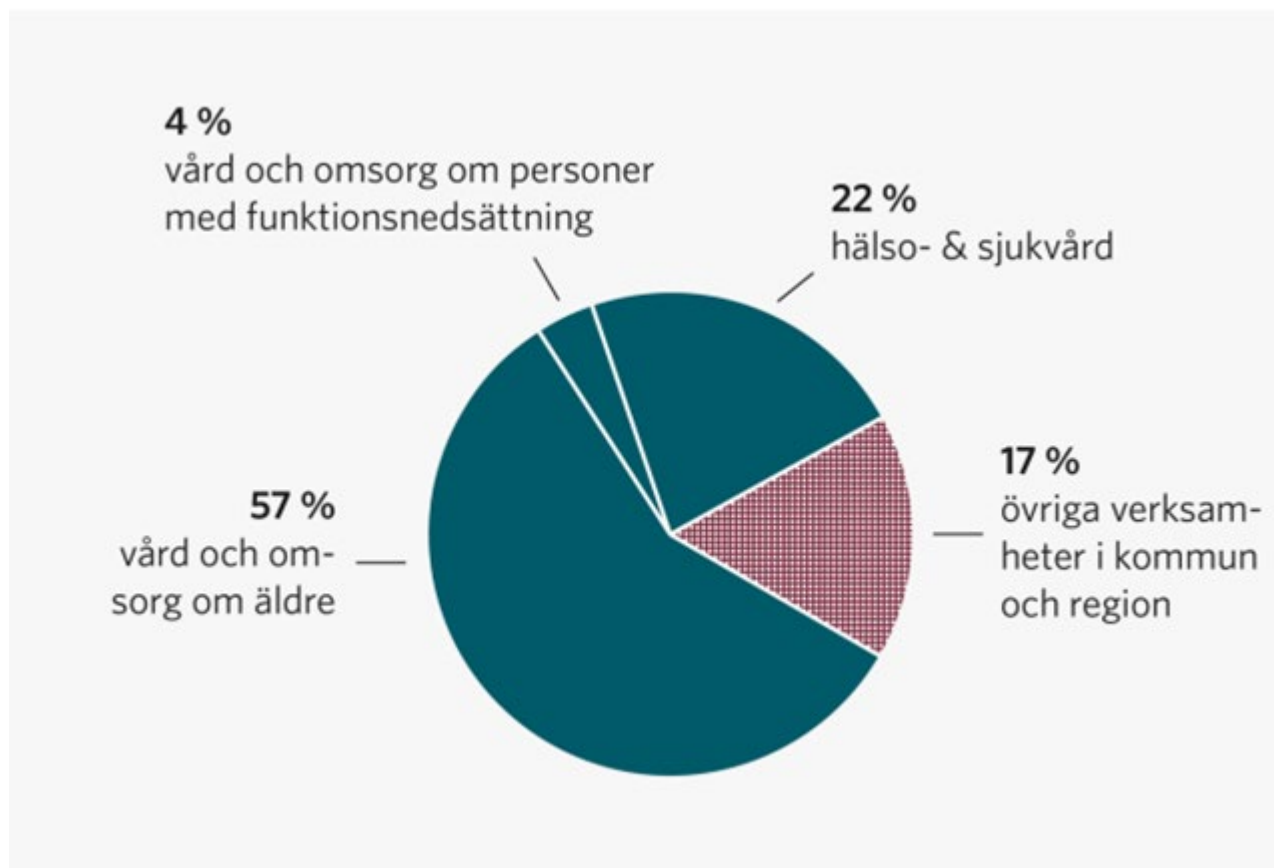
Det innebär en risk för att beslut om vård- och omsorgsboende inte kommer kunna verkställas inom skälig tid. För att tillgodose den enskildes behov av vård och omsorg kan det uppstå behov av att använda korttidsplats i avvaktan på vård- och omsorgsboende. Det påverkar i sin tur korttidsenheternas möjligheter att ta emot brukare som vid utskrivning från slutenvård har fortsatt omfattande behov av vård och omsorg.

Behovsprognosen har sin utgångspunkt i rådande omständigheter, dvs de insatser som finns tillgängliga och nuvarande riktlinjer för beslut om bistånd. Prognosen tog vid framtagandet hänsyn till 2022 års prognos kring demografisk utveckling i åldersgruppen 65 år och äldre samt förväntat behov. Faktorer som utöver demografisk utveckling påverkar behovet av insatser är bland annat förändringar i befolkningens hälsa, omställning till nära vård, förebyggande arbete, utveckling och användning av välfärdsteknik samt tillgång till alternativa boendeformer. Behovsprognosen ligger till grund för både lokalresursplanering och arbetet med långsiktig kompetensförsörjning.

Bemanningssituation

SKRs rapport från 2022 ”Välfärdens kompetensförsörjning” sammanfattar att kompetensförsörjningen och att hitta rätt kompetens är den största utmaning arbetsmarknaden står inför. Konsekvenserna av personalbristen är tuffa, inte minst för välfärden. Utan personal stannar äldreomsorgen och hälso- och sjukvården. Situationen är komplex och behöver mötas på många olika sätt. Förändrade arbetssätt, utveckling av befintliga medarbetare och utveckling av digitala tjänster är några av delarna. Inom vård och omsorg av äldre ses de allra största behoven.

Fördelning av de ökade behoven av anställda pga demografin till välfärden per verksamhet (källa SKR)

Redan nu är rekryteringsläget svårt, främst inom legitimationsyrkena men också socionomer. Undersköterskor och vårdbiträden är de största personalgrupperna inom vård- och omsorg och kommer till antal vara de personalgrupper som det behövs flest personer till.

De ökade behoven av anställda på grund av demografin påverkas också av de många pensionsavgångarna.

Prognos över behov av anställda pga demografin och pensionsavgångar 2021-2031, per verksamhet, kommun, inkl privata utförare (källa SKR).

äldreomsorgslagen. Det tillförs också bestämmelser om mål, kontinuitet, trygghet, ledarskap och uppföljning för kvalitetsutveckling. Även boende på särskilt boende ska ha en fast omsorgskontakt och en samordnad individuell plan (SIP) ska upprättas i samband med flytt till vård- och omsorgsboende. Utredning föreslår att regionerna fortsatt ska vara huvudman för läkarinsatser i kommunens primärvård. Enskilda som är inskriva i kommunens primärvård ska ha en fast vårdkontakt i kommunen. Regionen ska säkerställa att en särskild vårdgivare har fasta läkarkontakter tillgängliga för planerad och oplanerad medicinsk bedömning och behandling, planering, samordning av patientens vård, handledning och viss fortbildning av kommunens hälso- och sjukvårdspersonal. Regionen ska också säkerställa att enskilda som är inskrivna i kommunens primärvård vid behov kan få en medicinsk bedömning av en läkare dygnet runt. Utredningen föreslår en reglerad ledningsstruktur för kommunens primärvård, på huvudmann- respektive vårdgivarnivå. Regeringen har ännu inte överlämnat någon proposition om lagändringar.

Verksamhetsutveckling med digital teknik

Kommunernas arbete med att utveckla äldreomsorgen med hjälp av digital teknik fortsätter. Utvecklingen är nödvändig, både för att klara en allt svårare bemanningssituation men också för att möta invånarnas förväntningar. För att ytterligare öka användningen av digital teknik inom äldreomsorgen föreslår regeringen ett tillägg till socialtjänstlagen om rätten att använda digital teknik i hemtjänst eller på vård- och omsorgsboende. Tillägget, som föreslås träda i kraft 1 mars 2024, tydliggör att insatser som utförs med hjälp av digital teknik uppfyller skälig levnadsnivå och att även dessa insatser ska uppfylla kravet på god kvalitet

En ökad användning av digital teknik ökar också verksamhetens sårbarhet, vilket ställer krav på åtgärder för att upprätthålla informationssäkerhet och lagkrav inom dataskydd. Regeringens förslag om tillägg till socialtjänstlagen innehåller nya bestämmelser om hanteringen av de personuppgifter som behandlas vid användning av digital teknik.

Ökade krav och mer stöd i nämndens kontinuitetsplanering

Socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård är viktiga samhällsfunktioner. De är nödvändiga för att upprätthålla grundläggande behov av omvårdnad och trygghet samt den vård och behandling som sker i hemmet. Verksamheten har många beroenden såsom el, IT, livsmedel, transporter och dricksvatten. Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag kartlagt kommunernas beredskap. Kartläggningen har visat på behov av tydligare planeringsförutsättningar, strukturer för samverkan och erfarenhetsutbyte samt utbildning och övning. MSB har som stöd till kommunerna kompletterat sin handbok för krisberedskap med kapitel för socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.

Det förändrade världsläget, klimatförändringar och ökat beroende av digitala tjänster medför ökade krav på nämndens kontinuitetsplanering för att vid olika händelser upprätthålla verksamheten på en acceptabel nivå. Omställningen till nära vård medför behov av att i planeringen samverka med regionens primärvård. Kontinuitetsplaneringen kan innebära att nämnden behöver vidta olika åtgärder med ökade kostnader som följd.

Svårt ekonomiskt läge

Omvärldens påverkan på Sverige och dess ekonomi är tydlig. Inflationen är den högsta på flera decennier och fortsätter påverka nämndens kostnadsbild. Sedan 2022 har inflationen varit högre än uppräknningen i nämndens anslag, personalomkostnadspålägget fortsätter att öka, vilket för nämnden som bedriver en personalintensiv verksamhet innebär stora ökade kostnader. Löneavtal inom verksamhetens områden ökar mer än vad anslaget räknas upp. Nämnden har sedan 2022 haft flertalet statsbidrag som hjälpt till att finansiera verksamheten, som börjar upphöra utan att nämndens kommunanslag kompenseras.

Samtliga icke kompenserade kostnadsökningar, skapar svårare ekonomiska tider, där nämnden behöver prioritera och anpassa verksamheten för att få en budget i balans.

3 Nämndens uppdrag och ansvar

3.1 Nämndens grunduppdrag

Nämndens grundläggande uppdrag utgörs av lagar, föreskrifter, nationella och kommunala styrande dokument.

Vård- och äldregruppen ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser omsorg om personer över 18 år med fysisk funktionsnedsättning, somatisk sjukdom eller demenssjukdom som har behov av bistånd i form av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsvistelse, dagverksamhet, trygghetslarm och anhörigstöd. Insatserna som beviljas ska vara av god kvalitet och den nationella värdegrunden för äldre ska genomsyra alla verksamheter.

Vård- och äldregruppen ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde. En god vård ska kunna ges överallt där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet, såväl i ordinärt boende som på vård- och omsorgsboende. Alla medborgare med hälso- och sjukvårdsinsatser från kommunen ska ges en sammanhängande, jämlik och tillgänglig hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet.

I nämndens uppgifter ingår förebyggande hälsoarbete för äldre. Vård- och äldregruppen ansvarar för biståndsbedömt anhörigstöd till nämndens målgrupp, men också för icke biståndsbedömt anhörigstöd i Borås Stad vilket även omfattar barn och unga under 18 år.

Nämnden ansvarar för handläggning av bostadsanpassningsbidrag oavsett ålder.

Nämnden ansvarar, med undantag för de uppgifter som åvilar kommunstyrelsen, för kost, lokalvård och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde.

Det ska finnas medarbetare med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande säkras.

Kommunens huvudmannaskap gäller oavsett om omsorgen drivs i kommunens egen regi eller om den överlämnats till privat utförare.

3.1.1 Så här genomför nämnden sitt grunduppdrag under kommande år

Vård- och äldregruppen grunduppdrag genomförs med utgångspunkt i individuellt bedömda behov av vård och omsorg och den enskildes önskemål. Insatser som ges ska vara av god kvalitet och stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Vård och omsorg ska ges utifrån ett personcentrerat förhållningssätt med den enskildes behov i centrum. Omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund).

Vård- och äldregruppen är en vård- och omsorgsgivare, vilket innebär att nämnden har ett ledningssystem som systematiskt och fortlöpande säkrar och utvecklar verksamhetens kvalitet. Ledningssystemet används för att planera, leda, kontrollera samt följa upp och utvärdera verksamheten. Uppföljning och utvärdering ska förbättra verksamhetens kvalitet. I avsnitt 3.4 beskrivs på vilket sätt nämnden följer upp verksamhetens kvalitet.

Av socialtjänstlagen framgår att kommunen ska planera sina insatser för äldre och i planeringen samverka med regionen samt andra samhällsorgan och organisationer. Den behovsprognos som nämnden tar fram vartannat år ska under 2024 följas upp och revideras. Den kommer då att kompletteras med hemtjänst så att prognosen omfattar samtliga insatser. I bedömningen av framtida behov hos gruppen äldre samverkar nämnden med Fritids- och folkhälsonämnden som tar fram välfärdsbokslut med uppgifter om äldres hälsa samt genomför seniorenkäter. Behovsprognosen ligger till grund för nämndens arbete med kompetensförsörjning, budget samt lokalbehovsplanering.

Den demografiska utvecklingen i kombination med svårigheter att bemanna verksamheten med rätt kompetens innebär att nämnden behöver se över de insatser som ges och arbetssätten i verksamheten. Det handlar om att utveckla verksamheten med hjälp av digital teknik och att differentiera arbetsuppgifter så att medarbetarnas kompetens används rätt utifrån vad som ska utföras. Det handlar också om att arbeta systematiskt med riskförebyggande vårdåtgärder och att i utförande av insatser utgå från ett hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande förhållningssätt.

Under 2023 har en kartläggning av sjuksköterskans arbetsuppgifter gjorts i syfte att se vilka arbetsuppgifter som kan prioriteras ned, utföras av annan profession eller ersättas med digital teknik. Nästa steg är att genomföra en liknande kartläggning av de arbetsuppgifter undersköterskan utför.

Under 2023 har utbytet av trygghetslarm i samtliga verksamheter varit i fokus. Prioriteringen har varit att i första hand byta ut omodern teknik. Under 2024 kommer ny välfärdsteknik att testas och införas. För att frigöra resurser och underlätta för boråsaren behöver nämnden också arbeta för att automatisera processer eller enskilda aktiviteter i dessa. Innan beslut om verksamhetsutveckling med digital teknik ska en nyttoanalys genomföras. I en nyttoanalys identifieras inte bara nyttor utan den visar också på vilket sätt arbetssätt behöver förändras för att den digitala tekniken ska få avsedd effekt. En nyttoanalys omfattar både ekonomiska beräkningar och en bedömning av nytta för brukare/patient och medarbetare. För brukare/patient kan en nytta vara bibehållen eller ökad självständighet. För medarbetare kan digital teknik, under förutsättning att arbetssätten förändras parallellt, förbättra arbetsmiljön. Nämnden behöver i större utsträckning involvera såväl brukare/patient som övriga seniorer i verksamhetsutvecklingen, så att den utgår från nuvarande och framtida behov och önskemål hos målgruppen. Nämndens olika insatser för att minska seniorers digitala utanförskap kommer fortsätta under 2024.

Omställningen av hälso- och sjukvården till en mer nära vård påverkar såväl insatser som ges utifrån socialtjänstlagen som kommunens primärvård. Behovet av insatser kan komma att påverkas liksom behov av medicinsk kompetens hos nämndens medarbetare. Regionens omställningsarbete med mobila team, minskning av vårdplatser, vårdavdelning för sköra äldre samt ökad användning av välfärdsteknik för monitorering och sensorering påverkar nämndens verksamhet. Samverkan med andra vårdgivare är nödvändig för att säkra vårdkedjor samt en personcentrerad och patientsäker vård. För att säkerställa en personcentrerad vård och omsorg där den enskilde är medskapare ska alla som har behov av samordnade insatser från kommunen och regionen erbjudas en samordnad individuell plan (SIP). Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan för att utveckla arbetet med SIP.

Nuvarande kösituation till vård- och omsorgsboende förväntas kvarstå under 2024 då det nya vård- och omsorgsboendet Kristinegränd med 73 platser står klart för inflyttning först i början av 2025. Det krävs mycket förberedelsearbete under 2024 för att starta upp ett nytt vård- och omsorgsboende. Parallellt behöver nämnden arbeta med planeringen för ytterligare ett nytt vård- och omsorgsboende.

Stadens Äldreenkät som genomfördes 2022 visar att hälsan generellt är god bland boråsare 65 år och äldre. I enkäten fanns frågor om självskattad hälsa med och 61 procent svarade att deras hälsa är bra eller mycket bra. Skillnaden mellan män och kvinnor samt mellan områden är små. Av de svarande kan 18 procent inte ta en kortare promenad och 17 procent svarade att de inte kan förflytta sig utomhus utan hjälpmedel eller stöd av någon annan. Fysisk aktivitet är en viktig faktor för att minska risken för fallolyckor. Nämnden har i uppföljningen av grunduppdraget uppmärksammat att fallolyckor ökar och att antalet fallolyckor är högre i Borås jämfört med riket. Nämndens förebyggande arbete kommer kommande år därför att fokusera på att minska fallolyckor. Det kommer också att genomföras insatser för att motverka ofrivillig ensamhet.

Arbetet med kontinuitetsplanering och etablering av ett ledningssystem för informationssäkerhet och dataskydd kommer att fortgå under 2024.

3.2 Uppdraget som arbetsgivare

Samverkan

För att bättre kunna möta dagens och framtidens kompetensförsörjningsutmaningar och bli en mer attraktiv arbetsgivare sker samverkan med flera aktörer. Bland annat genom att vara en aktiv part i den certifierade samverkan inom Vård- och omsorgscollege Sjuhärad (VO-College) där både arbetsgivare, utbildningsanordnare, arbetsförmedling och fack finns representerade. Parterna arbetar tillsammans för att öka attraktiviteten, få fler att utbilda sig till undersköterskor samt öka kvalitén inom vård- och omsorg. Under 2024 kommer en ny version av praktiksamordnings-verktyget ”Praktikplatsen.se” att tas i bruk. Det nya systemet kommer underlätta för informationsöverföring och praktiksamverkan mellan utbildningsanordnare och verksamheter. Genom det nya gemensamma APL-verktyget (arbetsplatsförlagt lärande) ökar även förutsättningarna för likvärdig bedömning och ökad kvalitet på mottagande av praktikanter. Under 2024 är det även aktuellt att göra en återcertifierings-ansökan till VO-College på både regional och lokal nivå.

Vård- och äldrenämnden tar emot gymnasielärlingar som utför sin arbetsplatsförlagda del av utbildningen på Vård- och äldreförvaltningen och har möjlighet till anställning med lön under den tid de är på arbetsplatsen.

Det finns ett pågående samarbete med Ung Omsorg, som syftar till att skapa generationsöverskridande möten mellan äldre och yngre generationer. Samtliga av nämndens vård- och omsorgsboenden tar emot ungdomar 14-17 år under helgerna. Ungdomarna ger de äldre guldkant på tillvaron och de unga får ett meningsfullt extrajobb. Målsättningen är att väcka intresse bland unga för framtida jobb inom vård och omsorg.

Att ta emot feriearbetare är ett viktigt sätt att visa ungdomar den mångfald av tjänster som finns inom vård- och omsorg och därmed skapa intresse för att vilja arbeta i välfärden.

Samverkan sker också med kringliggande högskolor, både genom aktivt deltagande i programråd på ett flertal utbildningar, VFU-mottagande (verksamhetsförlagd utbildning) samt uppdragsutbildningar. Samverkan med högskolor syftar till att säkerställa kvalitet och kompetensförsörjning inom flera bristyrken inom förvaltningen t ex sjuksköterskor och första linjens chefer.

Strategisk kompetensförsörjning

Strategisk kompetensförsörjning innebär att vård- och äldrenämnden arbetar på ett långsiktigt och övergripande sätt för att ta tillvara, utveckla och styra medarbetarnas kompetens. Detta är avgörande för att vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare som bidrar till måluppfyllelse. Vård- och äldrenämnden följer Borås Stads gemensamma kompetensförsörjningsstrategi och process. I arbetet med kompetensförsörjning används den så kallade ARiUBA-modellen som visar vikten av att Attrahera, Rekrytera, introducera, Utveckla, Behålla och när det blir aktuellt, på ett bra sätt Avveckla eller ställa om kompetens.

För att sätta särskilt fokus på yrkesgrupper som är svårrekryterade finns beslutade KAL-planer varav den senaste riktar sig mot undersköterskor. Flera aktiviteter är redan pågående och några är under utveckling. Sedan tidigare finns även genomförda KAL-planer för legitimerad personal och socialsekreterare (biståndshandläggare).

Skyddad yrkestitel undersköterska

Sedan 1 juli 2023 är undersköterska en skyddad yrkestitel. För att få använda titeln krävs ett yrkesbevis som utfärdas av Socialstyrelsen utifrån föreskrifterna och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor (HSLF-FS 2023:14). Genom den statliga satsningen Äldreomsorgslyftet har nämnden kunnat utbilda och ta tillvara på kompetens hos medarbetare, som saknat formell gymnasial utbildning helt eller delvis. Äldreomsorgslyftet har även gett möjlighet till utbildning i grundläggande svenska för att ge behörighet till gymnasial vård- och omsorgsutbildning. När äldreomsorgslyftet upphör 2023 kvarstår behovet av att utbilda fler.

Stärkt språkkompetens

Utifrån att allt fler medarbetare med utländsk bakgrund anställts (undersköterskor 55%, vårdbiträden 79%) finns behov av att upprätthålla insatser för att stärka språkkompetensen. Vård- och äldre-nämnden fortsätter därför bl a att satsa på utbildning av språkbud i syfte att kunna stödja arbetsplatsen med språkutveckling och kommunikationskompetens.

Vid rekrytering av tidsbegränsade anställningar via bemanningsenheten genomförs språktest för de som saknar formellt betyg i svenska 1/svenska som andraspråk på gymnasial nivå. För anställning som utbildat vårdbiträde krävs som lägst bedömning av skriftlig och muntlig kompetens motsvarande nivå B2 på Europarådets språkskala GERS.

Utbildning specialistsjuksköterska

Nämnden erbjuder sjuksköterskor att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterskor med viss del bibehållen lön. Inriktningen på specialistutbildningen ska vara demens, distrikt, äldre/geriatrik, palliativ och psykiatri.

Ledarutveckling

Chefers möjlighet till kompetensutveckling och förutsättningar för ledarskapet har identifierats som en viktig fråga. Utbildningsinsats i hållbart och hälsofrämjande ledarskap har erbjuds förvaltningens chefer sedan hösten 2018. Efter genomförd utbildning deltar deltagarna i reflektionsforum.

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetsmiljön är en mycket viktig faktor och förutsättning för att kunna leverera en god vård- och omsorg och att vara en attraktiv arbetsgivare. Ett systematiskt sätt att arbeta med och följa upp arbetsmiljön finns sedan flera år via det så kallade SAM-hjulet. En nära och god samverkan med fackliga organisationer krävs för att möta nuvarande och framtida utmaningar. En frisk arbetsplats kräver en ständig dialog om arbetsmiljön och ett öppet klimat. Tillsammans kan vi identifiera viktiga friskfaktorer för ett hållbart arbetsliv.

Den 1 oktober 2023 införs nya regler i Sverige för att uppfylla EU:s minikrav om 11 timmars vila per 24-timmarsperiod. Framförallt kommer detta att påverka planeringen av bemanningsscheman för nämndens verksamheter. Veckovilan påverkas även av förändringen. Förändringen kommer att innebära nya förutsättningar för schemaläggning och bemanningsbehovet.

Målsatta indikatorer

- *Andelen sjukfrånvaro av arbetad tid ska minska*

Att vara en attraktiv arbetsgivare, säkerställa god arbetsmiljö och en frisk arbetsplats är viktiga faktorer för vård- och äldre-nämnden, därför ska sjukfrånvaron minska.

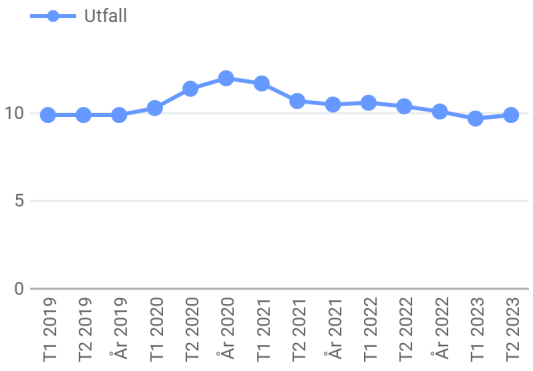
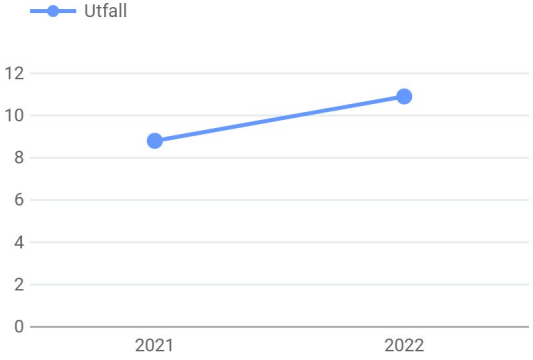
- *Personalomsättningen ska minska*

För en personaltät verksamhet är viss rörlighet positiv och innebär att man har möjlighet att utvecklas. Är personalomsättningen större än önskat behöver insatser göras för att skapa attraktivitet kring att stanna i sitt uppdrag. Vård- och äldre-nämnden vill därför följa utvecklingen av personalomsättningen.

Vård- och äldre-nämnden följer också upp grunduppdraget genom att ta del av:

- Medarbetarenkäten (genomförs vartannat år)
- Personalekonomisk redovisning

3.2.1 Indikatorer

Indikatorer	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	 <p>Utfall</p>
Utfall 2021 10,5	
Utfall 2022 10,1	
Utfall 2023 9,9	
Så nås målet för indikatorn Fortsatt följa utvecklingen av både kort- och långtidssjukfrånvaron samt att förebygga ohälsa på arbetsplatsen.	
Personalomsättningen ska minska, %	 <p>Utfall</p>
Utfall 2021 8,8	
Utfall 2022 10,9	
Så nås målet för indikatorn Säkerställa god introduktion - Erbjudna anpassade introduktionsprogram för tillsvidareanställda samt tim- och semestervikarier. Alla medarbetare ska få den introduktion som krävs för att känna sig trygga i sin yrkesroll. Följs upp och utvärderas utifrån område/yrkeskategori. Stärka handledarrollen - Säkerställa att det finns utbildade handledare inom respektive verksamhet. Erbjudna studier på betald arbetstid både för gymnasial och högskolenivå. Målvärde för antal utbildade handledare finns inom vissa verksamheter. Öka heltidsarbetet och förläng arbetslivet - Skapa förutsättningar för medarbetare att arbeta heltid och vara kvar i arbetet längre, uppföljning genom antal utbetalda lönetillägg efter 65 år för svårrekryterade grupper. Heltid/deltid följs upp årligen under personalstatistik i kompetensförsörjningsplan VÄF.	

3.3 Mänskliga rättigheter

Vård- och äldreomsorgen arbetar för att uppfylla lagstiftningen kring mänskliga rättigheter inom socialtjänst och hälso- och sjukvård. Både Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen är på flera punkter tydliga med att vård och omsorg ska bedrivas i enlighet med de mänskliga rättigheterna. Genom att främja lika tillgång till vård och omsorg strävar förvaltningen efter att säkerställa att ingen individ exkluderas eller diskrimineras. Verksamheterna värnar om varje individs autonomi och integritet genom att involvera dem i beslutsfattandet kring deras vård i samband med biståndsbedömning, upprättande av genomförandeplan/vårdplan och uppföljning av beslut. Dessutom arbetar förvaltningen för att förebygga och bekämpa diskriminering och övergrepp gentemot brukare och patienter i enlighet med Diskrimineringslagen. Detta görs bl.a. genom det övergripande systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet där arbetet med Lex Sarah och Lex Maria är viktiga delar för att utreda och förebygga missförhållanden och vårdskador. Nämnden fokuserar på att skapa en

inkluderande vårdmiljö där alla brukare och patienter, oavsett bakgrund eller identitet, behandlas med respekt, värdighet och jämlikhet.

Förvaltningen utbildar chefer och medarbetare i lagstiftningen om nationella minoriteters rättigheter och för dialog med finska minoriteten genom löpande samråd, i enlighet med Borås Stads program för nationella minoriteters rättigheter. Genom att prioritera jämlikhet och rättssäkerhet strävar Vård- och äldrenämnden efter att upprätthålla de grundläggande mänskliga rättigheterna för brukare och patienter.

3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar

Grunduppdraget följs upp genom målsatta indikatorer och andra undersökningar.

Målsatta indikatorer

- *Antal genomförda förebyggande hembesök ska öka*

En del av förvaltningens förebyggande arbete är att erbjuda seniorer ett förebyggande hembesök. Vid besöken informeras om vilka insatser som finns, både med och utan biståndsbedömning. Syftet är att minska social isolering och senarelägga behovet av biståndsbedömda insatser. Besöken riktas främst till personer som endast har trygghetslarm. Indikatorn, som mäter hur många boråsare som erbjudits och tackar ja till erbjudandet om ett förebyggande hembesök, följs upp en gång per år.

- *Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/ 14 dagar ska minska*

Personalkontinuitet är en viktig faktor för kvalitet i utförandet av hemtjänstinsatserna och för hemtjänsttagarens upplevelse av trygghet. Indikatorn följs upp genom mätning av hur många personer en hemtjänsttagare med omfattande behov av omsorg möter under 14 dagars period (medelvärde). Mätning sker vid 2 tillfällen per år.

- *Väntetiden till vård- och omsorgsboende ska minska*

Beslut om insatser enligt socialtjänstlagen ska verkställas omgående. En lång väntan kan få negativa konsekvenser för den äldres hälsa och även påverka de närstående negativt. Indikatorn följs upp 2 gånger/år genom mätning av väntetiden (antal dagar) från ansökningsdatum till första erbjudna inflyttningsdatum (medelvärde).

- *Andel personer 75 år och äldre i särskilt boende som behandlats med minst ett av sex olämpliga läkemedel, ska minska %*

Med stigande ålder sker vissa förändringar i kroppen som påverkar hur läkemedel omsätts och påverkar kroppen. Vissa läkemedel medför en betydande risk för biverkningar och dessa ska därför undvikas hos äldre. Indikatorn mäts en gång per år. För ökad måluppfyllelse krävs samverkan med regionens primärvård.

Annan uppföljning

Vård- och äldrenämnden följer också upp grunduppdraget genom att ta del av:

- Brukarundersökningar (Socialstyrelsens årliga undersökning i hemtjänst och vård- och omsorgsboende samt korttidverksamheternas interna undersökning).
- Socialstyrelsens årliga sammanställning - Öppna jämförelser.
- Måluppfyllelse i de nationella kvalitetsregistren Senior alert, BPSD och palliativa registret.
- Sammanställning och analys av inkomna synpunkter.
- Sammanställning och analys av samt åtgärder med anledning av avvikelser enligt Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen inkl. lex Sarah och lex Maria.
- Redovisning av ej verkställda beslut inom tre månader.
- Verksamhetsmått som beskriver volymer och produktivitet.
- Statistik som beskriver målgruppen och målgruppens behov.

I all uppföljning, där det finns resultat för både egenregi och för privata utförare, får nämnden resultaten både särredovisade och sammanvägda. Nämnden följer också kontinuerligt den avtalsuppföljning som genomförs gällande privata utförare (entreprenad enligt LOU) samt sammanställt i en årlig redovisning av all uppföljning. Den sammanställda redovisningen från uppföljningen av privata utförare rapporteras av nämnden till Kommunstyrelsen.

Resultat och analys av det systematiska kvalitetsarbetet och arbetet med patientsäkerhet sammanfattas årligen i en patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse. Berättelsen finns tillgänglig på stadens webbplats boras.se

3.4.1 Indikatorer

Indikatorer																					
<p>Antalet genomförda förebyggande hembesök ska öka</p> <p>Utfall 2022 53</p>	<table border="1"> <caption>Data for Antalet genomförda förebyggande hembesök</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>53</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2022	53																
År	Utfall																				
2022	53																				
<p>Så nås målet för indikatorn</p> <p>För att öka måluppfyllelsen ska antalet förebyggande kontakter öka. Det kan vara fysiska träffar i hemmet eller kontakt på annat sätt. För att nå målet kommer verksamheten marknadsföras i högre grad än tidigare, exempelvis genom informationsträffar på vårdcentraler, information till hemtjänstpersonal samt delta på mötesplatser tillsammans med andra förvaltningar i staden. Genom en digital och analog broschyr nå ut till fler med samlad information om utbudet som finns inom kommunal verksamhet, verksamhet som bedrivs inom Idéburet partnerskap samt andra föreningars aktiviteter.</p>																					
<p>Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)</p> <p>Utfall 2021 16</p> <p>Utfall 2022 16</p> <p>Utfall 2023 16</p>	<table border="1"> <caption>Data for Antal personer som en hemtjänsttagare möter</caption> <thead> <tr> <th>Tidpunkt</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>T1 2019</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>År 2019</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>T1 2020</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>År 2020</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>T1 2021</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>År 2021</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>T1 2022</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>År 2022</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>T1 2023</td> <td>16</td> </tr> </tbody> </table>	Tidpunkt	Utfall	T1 2019	17	År 2019	17	T1 2020	17	År 2020	16	T1 2021	16	År 2021	16	T1 2022	16	År 2022	16	T1 2023	16
Tidpunkt	Utfall																				
T1 2019	17																				
År 2019	17																				
T1 2020	17																				
År 2020	16																				
T1 2021	16																				
År 2021	16																				
T1 2022	16																				
År 2022	16																				
T1 2023	16																				
<p>Så nås målet för indikatorn</p> <p>Personalkontinuitet är en viktig kvalitetsaspekt vid vård och omsorg. För att möjliggöra en god kontinuitet har hemtjänsten sedan tidigare ökat grundbemanningen för att kunna nyttja egna resurser vid frånvaro. Då rekryteringsläget är ansträngt är det en ständig utmaning att bibehålla en tillräckligt hög grundbemanning. Schemalaggningen för personal tillsammans med insatsplaneringen för brukaren är viktiga delar för kontinuiteten. Sedan tidigare är medarbetarna indelade i mindre grupper för att öka kontinuiteten samt att schemalaggningen förbättrats. Situationer som påverkar kontinuiteten negativt är exempelvis hög frånvaro samt många korta besök.</p> <p>För att antalet personer som en hemtjänsttagare möter ska minska kommer verksamheten arbeta med fast omsorgskontakt vilket innebär att en särskilt medarbetare har ett särskilt ansvar för uppföljning av brukarens insatser. Insatser för att förbättra arbetsmiljön genomförs genom att arbeta mer aktivt med rehabiliteringsplaner för medarbetare samt att nya former för schemalaggning prövas. Dessutom sker bättre och mer långsiktig planering för medarbetares utbildning vilket kan minska behovet av vikarier.</p>																					

Indikatorer

Andel personer 75 år och äldre i särskilt boende som behandlats med minst ett av sex olämpliga läkemedel, ska minska %

Utfall 2021

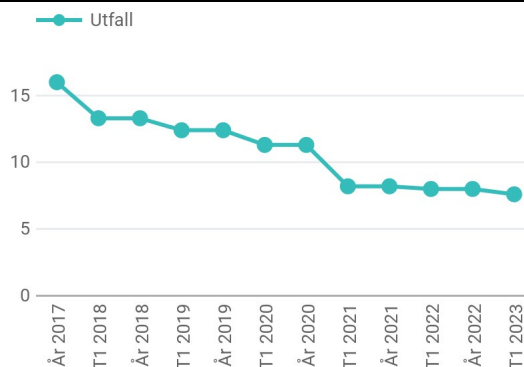
8,2

Utfall 2022

8

Utfall 2023

7,6

Så nås målet för indikatorn

Olämpliga läkemedel till äldre är en samverkansfråga mellan vårdcentraler och Vård- och äldreförvaltningen. Borås Stad redovisar i Närvårdssamverkan regelbundet statistik om genomförda läkemedelsgenomgångar. Nämndens indikator är att läkemedelsgenomgångar genomförs vid vård- och omsorgsboende en gång per år. Vårdcentralernas intervall för årskontroll/läkemedelsgenomgång varierar mellan 12-15 månader, vilket påverkar nämndens möjlighet till måluppfyllelse. Läkemedelsgenomgångar är en återkommande punkt vid samverkansmöten mellan vårdcentralerna och hemsjukvården i syfte att förbättra kvaliteten för patienten.

Kartläggning av läkemedelsprocessen har färdigställts och kommer att implementeras. Olika delar, bland annat rutiner för läkemedelshantering, läkemedelsgenomgångar, kompetensfrågor och patientsäkerhet finns med. Syftet är att kvalitetssäkra läkemedelshantering.

Kvalitetsregistret, BPSD har fokus på bland annat bemötande och omvårdnadsinsatser för personer med demenssjukdom. Användningen av registret bidrar till att minska användningen av olämpliga läkemedel. Implementering av BPSD pågår. Samtliga vård- och omsorgsboenden omfattas och alla professioner runt den enskilde berörs.

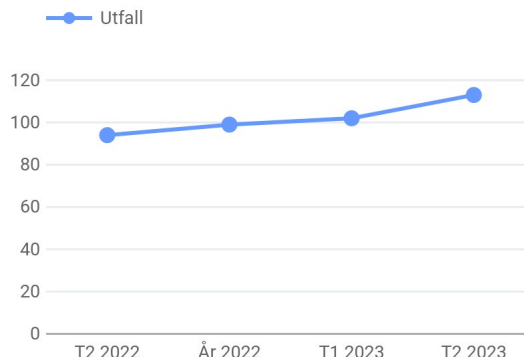
Väntetiden till vård- och omsorgsboende ska minska

Utfall 2022

99

Utfall 2023

113

Så nås målet för indikatorn

För att väntetiden till vård- och omsorgsboende ska minska trots den platsbrist som råder behöver alla som är berörda av in- och utflyttsprocessen följa de beslutade ledtiderna. Detta gäller brukare och anhöriga, biståndshandläggare, boendepaneringen, vård- och omsorgsboendena, Lokalförvaltningsförvaltningen och Servicekontoret. Uppföljning av processen sker löpande och varje kvartal följs ledtiden från utflytt till inflytt upp på varje lägenhetsobjekt, där målbilden är att varje objekt endast ska stå tom max 10 dagar.

3.4.2 Verksamhetsmätt

3.4.2.1 Äldreomsorg

Insatser i ordinärt boende

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal brukare med hemtjänst, väf	3 042	3 055	3 127	3 310	3 360
Tid som utförs i egen regi hos brukare, timmar väf	482 003	489 190	523 494	558 000	561 000
Tid som utförs av privat utförare hos brukare enligt hemtjänstvalet, timmar väf	63 390	80 185	88 407	95 000	105 000
Antal utförda hemtjänsttimmar hos brukare, väf	545 393	569 375	611 901	653 000	666 000

Vård- och omsorgsboende

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Totalt antal platser	871	866	868	869	874
Antal platser i egen regi	716	711	732	714	719
Antal entreprenadplatser	155	155	134	155	155
Antal belagda platser på vård- och omsorgsboende	832	834	848	848	856

Antalet vård- och omsorgsplatser ökar från 2023 till 2024 med fem stycken, vilket beror på de platser som internt tillskapats inom befintliga boenden.

Korttidsvård

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal korttidsplatser	67	67	67	82	82
Antal belagda korttidsplatser	57	63	73	82	82

Från och med 2023 inkluderar antalet platser även platser avseende växelvård.

Hälsa- och sjukvård

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Pågående HSL åtaganden	2 379	2 420	2 355	2 500	2 500

Förebyggande

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Totalt antal belagda dagar på biståndsbedömd dagverksamhet	9 033	10 263	10 508	11 600	11 600

3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar

Samarbetet med externa aktörer och Borås stads övriga nämnder och bolag är viktiga för att klara grunduppdraget. Vård- och äldrenämnden är en stor vårdgivare och samverkan med Västra Götalandsregionen är viktigt för att klara hela vårdkedjan. Närmsta samarbete sker med regionens primärvård, Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS), tandvården och övriga kliniker både lokalt och genom Närvårdssamverkan.

Samarbete inom Borås Stad sker med övriga nämnder och förvaltningar. Framst inom det sociala klustret och med fritid- och folkhälsonämnden. En annan viktig samarbetspart är Lokalförsörjningsnämnden då Vård- och äldrenämndens verksamheter är beroende av ändamålsenliga lokaler. Kommunala bolag, främst bostadsbolagen är viktiga i samarbetet kring exempelvis trygghetsbostäder och trygga miljöer.

Med civilsamhället sker också samarbete främst i form av IOP (Idéburet offentligt partnerskap) och med föreningar för nationella minoriteter. Nämnden samverkar med pensionärsorganisationerna genom ett lokalt pensionärsråd.

Statliga myndigheter och externa utförare är också samarbetspartners. Det kan handla om högskola och universitet, försäkringskassan eller tillsynsmyndigheter såsom t ex Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Vård- och äldrenämnden har externa utförare i form av hemtjänstval enligt lagen om valfrihet (LOV) och entreprenader för vård- och omsorgsboende enligt lagen om offentlig upphandling (LOU).

4 Kommunfullmäktiges fokusområden

4.1 Ett Borås präglat av samarbete, hållbarhet och mänskliga rättigheter

4.1.1 Minska matsvinn och användning av engångsmaterial

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska minska avfallet och ersätta engångsmaterial så långt det går med hänsyn till patientsäkerhet och hygienföreskrifter. Nämnden har tecknat ett uppdragsavtal med Högskolan i Borås om ett projekt för att minska matsvinn och användningen av engångsmaterial på vård- och omsorgsboende. Projektet heter No time 2 waste, NT2W. Under tre års tid ska vård- och omsorgsboendena Gamla och Nya Kyrkvägen i Fristad och Dalsjövägen i Dalsjöfors samt restaurangerna på dessa boenden jobba med att minska användningen av engångsmaterial och minska matsvinnet, både från restaurangerna och på avdelningarna. Målsättningen med NT2W är att hitta metoder och modeller som fungerar bra för att sprida dessa vidare till övriga enheter. Projektet bidrar också till forskning inom området.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

Högskolan i Borås kommer att redovisa resultat regelbundet under projekttiden. En målsättning i projektet är ta fram ett nyckeltal gällande minskning av matsvinn och engångsmaterial i Vård- och äldreomsorgsnämndens verksamhet. Nyckeltalet kan användas för fortsatt uppföljning.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

Projektet bedrivs i samarbete med Högskolan i Borås genom ett uppdragsavtal. En annan viktig aktör för att minska användningen av engångsmaterial är Koncerninköp.

4.2 Ett Borås med trygga och hälsosamma individer genom hela livet

4.2.1 Minska ofrivillig ensamhet bland seniorer

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Vård- och äldreomsorgsnämndens förebyggande verksamhet syftar till att stödja seniorer till ett hälsosamt åldrande. Genom att verka för kunskapsspridning kring hälsa, säkerhet och trygghet samt erbjuda insatser för att motverka ensamhet och digitalt utanförskap kan seniorerna bibehålla sin självständighet och få ökad livskvalitet. Inom verksamheten finns mötesplatser, dagverksamheter för personer med demens, demensteam, seniorhälsokonsulenter, syn- och hörselinstruktör samt anhörigkonsulenter. Deras uppgift är bland annat att lotsa personer vidare till aktiviteter för att motverka ensamhet.

Det finns många pågående och bra insatser för att motverka ofrivillig ensamhet. Nämnden behöver dock bli bättre på att marknadsföra den förebyggande verksamheten, till exempel till den regionala primärvården och frivilligorganisationer.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

I Borås Stads hälsoenkät till seniorer över 65 år kommer en fråga om ofrivillig ensamhet att läggas till. Det kommer också finnas möjlighet att fylla i sina kontaktuppgifter för stöd i att minska sin ofrivilliga

ensamhet. Frågor om ofrivillig ensamhet ställs också i Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet från brukarundersökningen visar hur stor andel av brukarna i hemtjänsten respektive på vård- och omsorgsboende som inte besväras av ensamhet.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

Nämnden har tecknat tre IOP avtal (IOP = Idéburen offentligt partnerskap). Syftet är att genom samarbete med civilsamhället skapa en långsiktig social hållbarhet i Borås Stad. Det finns också ett samarbete med Borås besöksverksamhet. Nämnden samarbetar med Fritids- och folkhälsonämnden kring hälsosamt åldrande. Utöver samarbete med andra parter så behövs samarbete inom vård- och äldreförvaltningen. Om medarbetare som möter den äldre i omsorgen känner till mötesforum och aktiviteter så kan de bidra till och motivera den äldre delta på dessa.

4.3 Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.

4.3.1 Minska fallolyckor bland seniorer

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Under 2022 har det genomförts en kartläggning av det fallförebyggande arbetet i Vård- och äldrenämndens verksamheter. Kartläggningen visar bland annat att fallavvikelse rapporterats och följs upp. För alla som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården görs en riskbedömning för bl a fall. Riskbedömningen och uppföljningen av den görs i kvalitetsregistret Senior alert. Det genomförs även samtal med stöd och råd till den enskilde i flera verksamheter, men det sker inte strukturerat. På mötesplatserna genomförs olika aktiviteter som kan minska risken för fallolyckor exempel gymnastik och visning av hjälpmedel. Kartläggningen visar att det behövs fler åtgärder för att förhindra fallolyckor bland de som har insatser. En handlingsplan för att nå ett strukturerat arbetssätt behöver omfatta alla verksamheter och samverkan mellan verksamheterna behöver utvecklas. Nämnden behöver även utveckla det fallförebyggande arbetet riktat till seniorer som ännu inte har behov av insatser.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

Nämnden följer Öppna jämförelser som redovisar statistik för fallolyckor bland seniorer 65 år och äldre. I den årliga patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen sammanställer och analyserar nämnden statistik över fallavvikelse samt följer upp de åtgärder som verksamheterna vidtagit för att förhindra fall.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

För att minska antalet fallolyckor bland seniorer behöver nämnden samarbeta med Fritid- och folkhälsonämnden, Tekniska nämnden och Servicenämnden samt regionens primärvård. Det behövs även samarbete med frivilligorganisationer och privata fastighetsägare.

Nämndens politiska prioritering är att inte dra ner på tidigare års satsningar såsom SoL-stödjare och ung omsorg inom vård- och omsorgsboende eller den förebyggande verksamheten i form av öppna restauranger och mötesplatser. Nämnden har heller inte för avsikt att ta bort den förstärka introduktionen för semestervikarier och det extra tillägg som sommarvikarier erhåller om de arbetar hela semesterperioden.

Utifrån dessa tuffa förutsättningar har nämnden tvingats se över sin organisation och flertalet neddragningar är därmed att vänta. På den övergripande förvaltningsnivån behöver organisationen minska med 7,5 årsarbetare och alla centrala kompetensutvecklingsmedel lyfts bort. Korttidsenheterna som i sin volymersättning även kompenseras för tomtid, dvs när ingen brukare finns närvarande, kommer tillfälligt behöva lyftas ur ersättningen. Hälso- och sjukvården behöver aktivt arbeta med att se över sin organisation och de delegerade utförda timmarna förväntas i och med detta bli färre, en åtgärd som förväntas generera 5 000 färre timmar under 2024. Ersättningen till den interna hemtjänsten räknas ner med 50 kr/utförd timma. Samtliga av dessa åtgärder kommer i slutändan påverka såväl brukare som medarbetare och den kvalitet som nämndens verksamheter genererar.

Den interna ersättningen för biståndsbedömda insatser har för 2023 räknats upp utifrån ett vägt index på 3,3 procent som nämnden blivit kompenserad för i kommunbidraget men som även tagit hänsyn till det kommande ökade PO-påslaget på 1,2 procent-enheter. LOV-företagens ersättning är uppräknad utifrån det vägda indexet som tilldelats nämnden på 2,8 procent, i väntan på att 2023 års omsorgsprisindex (OPI) ska offentliggöras. En ekonomisk effekt kan därmed uppstå om 2023 års OPI skiljer sig nämnvärt från nämndens uppräknning.

I samband med pandemins utbrott minskade nämndens genomförda volymer, då brukarna intog en mer avvaktande inställning inom såväl hemtjänst, dagverksamhet, korttid och vård- och omsorgsboenden. Den ekonomiska effekten som uppstod i och med det var för nämnden positiv, då utförande enheter får finansiella medel utifrån utförda insatser. Sedan slutet av 2021 är volymerna, utförda insatser, åter tillbaka på en nivå som matchar demografin och det faktiska behovet, vilket även syns i det ekonomiska utfallet. Inför 2024 beräknas de utförda timmarna, efter översyn av effektiviseringar inom hemtjänsten, öka med 13 000 timmar, vilket har ett värde på 6,7 mnkr. Inom korttidsvården är ingen volymförändring att vänta, då beläggningen redan är full och fler platser inte finns att tillgå. På vård- och omsorgsboenden förväntas åtta fler platser beläggas nästkommande år, kopplat till att fler platser tillskapats inom befintligt bestånd, till ett värde på 5,6 mnkr. Totalt förväntas volymökningen inom nämnden efter effektiviseringsöversyn öka med 12,3 mnkr. På utökningen av volymer tillkommer även en pris och löneuppräknning som för enbart volymjusteringen uppgår till 34,6 mnkr. Den totala volymförändringen påverkar därmed ekonomin med närmare 47 mnkr.

2023 ökar PO-påslaget med 1,2 procentenheter, en effekt av nytt pensionsavtal, kraftigt ökat prisbasbelopp och ökad inflation. För nämndens verksamhet genererar det en ekonomisk okompenserad effekt på nära 8 mnkr. I det fall nämnden inte kompenseras för denna merkostnad innebär det en effektivisering av den utförande verksamheten.

Införandet av 11 timmars dygnsvila, som införs den 1 oktober 2023, kommer påverka såväl bemanning som kostnader för denna, något som nämnden inte tagit höjd för i budgeten.

Under 2021 genomfördes tillsyn på nämndens samtliga vård- och omsorgsboenden samt korttidsenheter gällande lokalvården. Rapporten visade på att insatser behöver göras för att uppnå tillfredställande resultat. 2023 finansierade nämnden en halvårseffekt av den organisationsförändring som utredningen föranleder och i planeringsförutsättningarna 2024 är resterande halvårseffekt medräknad.

I samband med att nämnden mer aktivt börjat arbeta med sina lokaler för att få dessa ändamålsenliga enligt dagens behov samt nå upp till dagens krav uppstår kostnader enligt de internhyresregler som föreligger, då en sådan utveckling är att betrakta som verksamhetsanpassning. Med tanke på det ekonomiska läget är ändamålsenligheten i lokalerna något som nämnden kommer behöva nedprioritera, vilket kan komma att påverka såväl brukare som arbetsmiljön för nämndens medarbetare.

Nämnden har sedan 2020 i kölvattnet av pandemin erhållit flertalet statsbidrag för att öka kvaliteten och omsorgen, som sedan fasats ut. Under 2023 upphörde flera bidrag och inför 2024 är fler förändringar att vänta. Båda de prestationsbaserade generella statsbidragen för *ökad sjuksköterskebemanning inom Vård- och omsorgsboenden* samt *minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen* förväntas gå in i de generella statsbidragen, något som inte finns med i nämnden tilldelade anslag.

Sammanfattningsvis står Vård- och äldreomsorgsnämnden inför stora ekonomiska utmaningar framöver. En inflation som driver upp kostnaderna, en åldrande befolkning med kommande omsorgsbehov i närtid, som i sin tur driver upp volymerna och därmed kostnaderna. Lokaler som måste upprustas och bli mer ändamålsanpassade och lokalvård som behöver säkerställas. Det i kombination med att mycket av verksamheten under de senaste åren bekostats av tillfälliga riktade statsbidrag. I takt med att statsbidragen upphör, försvinner också en viktig del av nämndens finansiering som framöver behöver säkerställas från annat håll alternativt att verksamheten minskar. 2024 kommer nämnden att behöva minska sin verksamhet, främst inom den överliggande administrationen och minskad volymersättning, för att klara uppdraget inom sin ram, förändringarna som kommer att påverka kvaliteten inom verksamheten. Nämnden flaggade redan inför 2023 års budget att 2024 skulle bli svår att få ihop om inte ytterligare medel tillskjuts nämnden. Några sådana medel har inte tilldelats och nämnden står därmed inför tuffa ekonomiska åtgärder.

Nämndkompensation för ej påverkbara kostnader

Under 2021 utökades nämndens uppdrag och kom att omfatta ansvar för anhörigstöd för personer under 18 år. Dock skedde det utökade uppdraget utan ekonomisk kompensation, något som nämnden redan i 2022 års budget påtalade. Fram till nu har nämnden klarat av finansiering av uppdraget inom ram, men för att fortsätta klara uppdraget behöver det tilldelade uppdraget framöver finansieras. Nämnden är därmed i behov av ökade medel på 0,7 mnkr till följd av det utökade ansvaret.

Under 2022 beslutade KS (dnr KS 2022-00467) att dela ut generella nivåhöjande kommunbidrag till flera nämnder. Skälen till de nivåhöjande bidragen var kostnadsökningar som händelserna i Ukraina och coronapandemin fört med sig. Det hänvisas bland annat till att livsmedelspriserna ökat kraftigt. Det konstateras även i beslutet att tillskottet var välbehövliga för att kunna finansiera de åtaganden inom välfärden som Staden står inför, trots detta tillfördes inga medel till Vård- och äldreomsorgsnämnden. Vård- och äldreomsorgsnämnden är starkt påverkade av de ökade livsmedelspriserna samt ökade kostnader för drivmedel. Trots detta har nämnden inte tillskjutits medel för att säkerställa att de ökade opåverkbara kostnaderna inte tas från annan verksamhet. Nämnden är därmed i behov av ett utökat kommunbidrag på 6,0 mnkr hänvisat till ökade kostnader och åtaganden inom välfärden.

Inför budget 2023 tilldelades nämnden 6,1 mnkr i så kallade volymökningar, kopplat till befolkningsutvecklingen. Dock har det visat sig att den befolkningsprognos som låg till grund för tilldelningen av volymen hade alltför få invånare över 80 år än det faktiska utfallet. Om dagens uppdaterade befolkningsprognos legat till grund inför 2023 hade nämndens volymtilldelning uppgått till 14,0 mnkr, vilket innebär att nämndens volymtilldelning blivit 7,9 mnkr större, en tilldelning som nämnden önskas justeras i 2024 års tilldelning av kommunanslag.

Kommunals avtalsrörelse 2023 innebar en löneökning på 4,1 procent. Nämnden har kompenserats med 7,6 mnkr av 11,2 mnkr. Differensen på 3,7 mnkr ser nämnden som mycket svår att bära utan att nedskärningar kommer ske inom den brukarnära verksamheten. För att undvika en sådan neddragning önskar nämnden full kompensation till nästkommande år.

Personalomkostnadspåslägen beräknas öka med 1,2 procent-enheter till 2024, något som nämnden inte kompenseras för i tilldelad ram. Nämnden ser även att denna icke kompenserade kostnadsökning behöver tilldelas nämnden för att undvika nedskärningar inom den brukarnära vården. Helårseffekten för nämnden beräknas uppgå till 8 mnkr.

2024 går två tidigare riktade statsbidrag inom nämndens verksamhetsområde in i det generella bidraget, ökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden samt minska andelen timanställda inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Nämnden ser det därmed av stor vikt att Stadens ökning av det generella bidraget avseende dessa två bidrag tillfaller Vård- och äldreomsorgsnämnden.

2023 uppgick Stadens grundtilldelning av stadsbidraget för att öka sjuksköterskebemanningen på särskilda boenden enligt fördelningsnyckeln till 11,1 mnkr och bidraget avseende att minska timanställningarna till 22,4 mnkr.

5.3 Verksamhet 2024

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Central administration				
Intäkt	3 612	0	1 400	0
Kostnad	-49 791	-46 341	-45 241	-43 346
Nettokostnad	-46 179	-46 341	-43 841	-43 346
Politisk verksamhet				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	-2 294	-2 761	-2 761	-2 852
Nettokostnad	-2 294	-2 761	-2 761	-2 852
Vård och omsorg i ordinärt boende				
Intäkt	63 039	69 990	73 695	62 340
Kostnad	-769 932	-839 029	-844 334	-838 051
Nettokostnad	-706 893	-769 039	-770 639	-775 711
Vård och omsorg i särskilt boende				
Intäkt	99 986	92 091	107 265	89 277
Kostnad	-685 485	-709 908	-723 082	-747 521
Nettokostnad	-585 499	-617 817	-615 817	-658 244
Övrig verksamhet				
Intäkt	29 682	22 990	20 454	23 584
Kostnad	-133 997	-130 509	-130 873	-134 014
Nettokostnad	-104 315	-107 519	-110 419	-110 430
Buffert				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	0	-11 423	-11 423	-16 067
Nettokostnad	0	-11 423	-11 423	-16 067
Totalt				
Intäkt	196 319	185 071	202 814	175 201
Kostnad	-1 641 499	-1 739 971	-1 757 714	-1 781 851
Nettokostnad	-1 445 180	-1 554 900	-1 554 900	-1 606 650

5.3.1 Central administration

Stor del av den centrala administrationen bedrivs under förvaltningschefen i form av centrala stabsfunktioner som HR-, ekonomi- samt kvalitet- och utvecklingsfunktionen, vars huvuduppgift är att stödja verksamheten att uppnå mål och att följa beslutade riktlinjer. Här finns även centrala administrativa uppgifter som kommer hela sociala klustret tillgodo i form av Medicinskt ansvarig

sjuksköterska (MAS), Medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR) samt IT-struktur för vård- och omsorg. Verksamheten kommer under 2024 bära ökade kostnader för IT-system bland annat för Millennium om ska användas för informationsöverföring mellan kommun och regionen. Därtill tillkommer ökade kostnader för direktdebiterade kostnader inom staden som kraftigt överstiger nämndens tilldelade prissättning. Detta avser bland annat kostnader för Redovisningsservice, Koncerninköp och Dataservice, som har uppräknings för nämnden på runt 15 procent.

Jämfört med 2023 behöver den centrala administrationen minska för att nämnden ska balansera sin budget. Totalt beräknas en minskning på 5 årsarbetare fördelat över samtliga stödfunktioner. Utöver detta ligger ytterligare ett besparingskrav på 2,0 mnkr som behöver utredas vidare. Totalt innebär det en besparing på 6,4 mnkr.

Den generella uppräknings av pris- och löneindex kompenseras med 1,4 mnkr efter ovan beskrivna neddragningar.

5.3.2 Politisk verksamhet

Nämnden avser att arbeta med kontaktpolitikeruppdrag riktade till verksamhetsområdena hemtjänst, hälso- och sjukvård, korttid och vård- och omsorgsboende. Inga större ekonomiska effekter under 2024 är att vänta jämfört med tidigare år.

5.3.3 Vård och omsorg i ordinärt boende

Verksamheten innefattar såväl beställandet som utförandet av insatser inom hemtjänst, korttidsvård, dagverksamhet och bostadsanpassning. Verksamheten är nämndens största och utgör nära hälften av uppdraget. Befolkningsutvecklingen inom 65 år och äldre är därmed av stor vikt för nämnden att följa. Inträdet för insatser inom nämndens verksamhetsområde brukar dock ske vid en något senare ålder varpå det är av stor vikt att följa utvecklingen av antalet 80-åringar och äldre. För att ytterligare förhindra ett tidigt inträde till omsorgsinsatser är förebyggande aktiviteter av stor vikt.

Verksamhetens intäkter förväntas minska med 7,7 mnkr jämfört med 2023 och beror främst på minskade statsbidrag. 8,6 mnkr av det prestationsbaserade generella bidraget för att öka sjuksköterskebemanningen inom vård- och omsorgsboende har fördelats till att finansiera ordinärt boende under 2023 och upphör 2024. Övriga intäkter förväntas öka med 0,9 mnkr.

Kostnaderna minskar med 0,7 mnkr jämfört med 2023 års budget. Orsaken till den minskade kostnadsbudgeten beror på det effektiviseringsarbete som hemtjänsten förväntas genomföra med en sänkt ersättning med 50 kr/utförd insatstimme samt att tomtiden inom korttidsvården tillfälligt tas bort. Totalt innebär detta sänkta kostnader på nära 34 mnkr. Utöver detta avser nämnden även att ta bort överliggande kostnader inom verksamhetensgrenen såsom kompetensutveckling och besparing på 2,5 årsarbetare samt att natt- och larmorganisationen förväntas effektivisera 2 procent kopplat till att fler brukare idag har digital tillsyn.

Den generella uppräknings av pris- och löneindex efter effektiviseringar kompenseras med 26,8 mnkr på kostnadssidan.

Hemtjänst

Volymerna förväntas öka med totalt 13 000 timmar kopplat till ökat behov i befolkningen, då ingår även en översyn av delegerad hälso- och sjukvård som förväntas kunna minska behovet med 5 000 timmar. Volympriset till utförande enheter är efter effektiviseringsåtgärder uppräknat med 3,3 procent för att kompensera den årliga pris- och löneuppräknings inklusive ökade kostnader för PO-pålägg.

Nämnden har utförare inom det fria hemtjänstvalet, vars volympris enligt beslut i Kommunfullmäktige räknas upp med omsorgsprisindex (OPI). LOV-företagens ersättning räknas enligt beslut från kommunfullmäktige upp med omsorgsprisindex (OPI), ett index som för fastställs i december. Beroende på vilken nivå OPI fastställs på kan en ekonomisk effekt uppstå.

Korttid

Sedan hösten 2021 har kön till vård- och omsorgsboende vuxit och nämnden har inte klarat av att erbjuda alla plats inom tre månader. Korttidsplatserna har därmed även nyttjats till brukare med beviljat bistånd för vård- och omsorgsboende, i väntan på att en plats inom det ordinarie beståndet av vård- och omsorgsboende frigjorts. Denna hantering har i sig medfört ett ökat behov av korttidsplatser varpå en åtgärd har blivit att dubbelbelägga brukare i ett och samma rum. Under 2024 förväntas denna hantering på korttidsenheterna kvarstå, därmed kommer även den ersättning för tomtid, som normalt ingår i ersättningen att tillfälligt tas bort. Hanteringen hjälper nämnden att tillfälligt klara sin verksamhet inom ram, men när ersättningen 2025 återigen behöver inrymmas i volymersättningen kommer det medföra ännu inte kända ekonomiska konsekvenser på annan verksamhet om inte anslagen till nämnden höjs.

På samma sätt som hemtjänsten är korttidens volymersättning uppräknad med 3,3 procent för att kompensera den årliga pris- och löneuppräknningen inklusive ökade kostnader för PO-pålägg.

Dagverksamhet

Under 2024 förväntas ingen justering av volymerna inom dagverksamheten ske. Även dagverksamhetens volymersättning är uppräknad med 3,3 procent.

Hälso- och sjukvård

Vård- och äldre- och sjukvårdsnämnden är enligt reglementet ansvarig vårdgivare för den kommunala hälso- och sjukvården som utförs inom Vård- och äldreförvaltningen och är ansvarig för att verksamheten uppfyller de krav som framgår av bland annat hälso- och sjukvårdslagen och att en god och säker hälso- och sjukvård bedrivs.

Fler patienter kan vårdas i hemmet med komplexa sjukdomsbehov vilket i hög utsträckning påverkar den kommunala hälso- och sjukvården. Samverkan med regionen är avgörande för att säkerställa patientsäkerheten.

Utvecklingen av Nära vård kräver fokus på förebyggande arbete, satsningar på välfärdsteknik och förändrade arbetssätt vilket kan komma att medföra ökade kostnader för nämnden, i alla fall initialt. Trycket på den kommunala hälso- och sjukvården förväntas öka då fler äldre med komplexa sjukdomstillstånd lever längre och svårigheten att rekrytera undersköterskor kan komma att medföra att legitimerad personal behöver finnas närmare omvårdnadspersonalen för handledning samt minskar möjligheten att delegera.

Verksamheten har fortsatta utmaningar med att rekrytera sjuksköterskor, vilket påverkar verksamhetens kvalitet såväl som ekonomi. Mycket arbete läggs ner på det strategiska rekryteringsarbetet, dock kommer behov av extern sjuksköterskebemanning kvarstå under 2024 på grund av det ansträngda rekryteringsläget.

5.3.4 Vård och omsorg i särskilt boende

På vård- och omsorgsboende bor personer med omfattande vård och/eller omsorgsbehov som inte anses kunna tillgodoses i hemmet med hjälp av hemtjänstinsatser eller annat stöd. Utöver vård- och omsorgsboenden innefattar verksamheten även andra verksamheter som kopplas mot särskilt boende, såsom myndighetsutövning och hälso- och sjukvård.

Verksamhetens intäkter förväntas minska med 2,8 mnkr jämfört med 2023 och beror främst på minskade statsbidrag. 4,6 mnkr av det prestationsbaserade generella bidraget för att öka sjuksköterskebemanningen inom vård- och omsorgsboende har i budgeten fördelats till att finansiera ordinärt boende under 2023 och upphör 2024. Övriga intäkter förväntas öka med 1,8 mnkr och förklaras av den generella intäktsuppräknningen på 2,8 procent.

Jämfört med budget 2023 ökar kostnaderna med nära 38 mnkr varav 24 mnkr är hänförliga till den årliga uppräknningen av pris- och löneökningar.

För att kunna hantera den kö som under 2021 uppstått till vård- och omsorgsboenden har nämnden lyckats utöka antalet platser från 869 till 874 platser. Under 2023 iordningsställdes fem lägenheter på Furuvägen som evakueringsboende under tiden som korttidsboendet på Bodagatan genomgick renovering. Därefter har dessa fem lägenheter omdanats till vård- och omsorgsboende. Ett aktivt arbete har även bedrivits för att korta ner in- och utflyttningstiderna på boende. Därigenom kan den budgeterade beläggningsgraden öka med åtta platser 2024 jämfört med 2023, vilket motsvarar en ökning av kostnaderna på 5,6 mnkr. Nämnden behöver även avsätta medel för köp av externa vård- och omsorgsplatser samt för de insatser som en medboende till brukare på boende beviljas, till en kostnad på 2,5 mnkr.

Inför budget 2023 avsattes halvårseffekt för de insatser som behövde göras kopplat till lokalvården och den tillsynsrapport som genomfördes 2021. Inför 2024 tillsätter nämnden den kvarvarande ekonomiska halvårseffekten inom verksamhetsgrenen.

Lokalerna har sedan 2022 blivit fördyrade, dels genom installation av brandskydd och andra verksamhetsanpassningar och inför 2024 har ytterligare en avsättning för utökat brandskydd gjorts till en beräknad kostnad på 2,4 mnkr.

Nämnden har även inom denna verksamhetsgren tagit bort de överliggande avsättningarna till kompetensutveckling.

Hälso- och sjukvård

Vård- och äldrenämnden är enligt reglementet ansvarig vårdgivare för den kommunala hälso- och sjukvården som utförs inom Vård- och äldreförvaltningen och är ansvarig för att verksamheten uppfyller de krav som framgår av bland annat hälso- och sjukvårdslagen och att en god och säker hälso- och sjukvård bedrivs.

Fler patienter kan vårdas på boendena med komplexa sjukdomsbehov vilket i hög utsträckning påverkar den kommunala hälso- och sjukvården i kommunen. Samverkan med regionen är avgörande för att säkerställa patientsäkerheten.

Utvecklingen av Nära vård kräver fokus på förebyggande arbete, satsningar på välfärdsteknik och förändrade arbetssätt vilket kan komma att medföra ökade kostnader för nämnden, i alla fall initialt. Trycket på den kommunal hälso- och sjukvården förväntas öka då fler äldre med komplexa sjukdomstillstånd lever längre och svårigheten att rekrytera undersköterskor i kan komma att medföra att legitimerad personal behöver finnas närmare omvårdnadspersonalen för handledning samt minskar möjligheten att delegera.

Verksamheten har fortsatta utmaningar med att rekrytera sjuksköterskor, vilket påverkar verksamhetens kvalitet såväl som ekonomi. Mycket arbete läggs ner på det strategiska rekryteringsarbetet, dock kommer behov av extern sjuksköterskebemanning kvarstå under 2024 på grund av det ansträngda rekryteringsläget.

5.3.5 Övrig verksamhet

Verksamhetens intäkter ökar jämfört med budget 2023 med 0,6 mnkr och beror på den generella uppräknigen på 2,8 procent och avser främst intäkter från nämndens restauranger.

Kostnaderna beräknas öka med 3,5 mnkr, varav ökningen för den generella pris- och lönekompensationen uppgår till 4,3 mnkr. Därtill finns såväl tillkommande kostnader för fördyrande IT-system som såväl minskade kostnader. Nämnden tog under 2022 beslut om att verksamheternas tvätthantering ska genomföras av extern part. Under 2023 lämnades hanteringen över från resursgruppen, som dock under 2023 haft avvecklingskostnader budgeterade, vilket från 2024 upphör.

5.3.6 Buffert

Nämnden har avsatt 1 procent av kommunanslaget i enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar, 16,6 mnkr, som buffert. Avsikten med bufferten är att kunna hantera oförutsedda utgifter under kommande år.

6 Investeringar

6.1 Sammanställning Investeringar

	Godkä nd utgift	Utgift tom 2022	Total budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar årliga anslag								
Investeringar som löper över flera år	0	0	0	20 000	10 000	0	0	0
Summa	0	0	0	20 000	10 000	0	0	0

6.2 Investeringar, årliga anslag

Projekt	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kristineberg, nytt vobo	0	20 000	10 000	0	0	0
Summa	0	20 000	10 000	0	0	0

Kristineberg, nytt vård- och omsorgsboende. I januari 2025 beräknas det nya vård- och omsorgsboendet på Kristineberg vara klart för inflytt. Investeringen avser uppmöblering av hela huset. På grund av rådande inflation och det ökade kostnadsläget behöver det totala anslaget ökas från 25 till 30 mnkr.

Taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning

Gäller fr.o.m. 2024-01

1 Taxans omfattning

Denna taxa gäller för den vård och omsorg och annan service inom kommunens verksamhet för äldre och personer med funktionsnedsättning som ges enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Taxan gäller oavsett om insatserna utförs av kommunen själv eller på uppdrag av kommunen.

2 Avgift

2.1 Grundprincip

För serviceinsatser i ordinärt boende betalas enligt timtaxa. För insatserna omvårdnad, trygghetslarm, dagverksamhet och hemsjukvård betalas en månadsavgift.

Brukare i särskilt boende betalar en avgift för samtliga insatser.

Den högsta avgiften totalt är 2 575 kr/mån. Beloppet är kopplat till prisbasbeloppet och motsvarar en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet per månad i 2024 års nivå¹.

Alla brukare garanteras ett förbehållsbelopp för skäliga levnadskostnader och bostadskostnad (punkt 5). Brukaren lämnar uppgifter för avgiftsunderlaget (punkt 4).

2.2 Avgift för hemtjänst, boendestöd, hemsjukvård och dagverksamhet

- För serviceinsatser är avgiften 230 kr/tim. Avgift betalas för utförd tid. Serviceinsatser är främst städning, inköp av dagligvaror och färdiglagad mat, matdistribution samt övriga ärenden, tvätt och klädvård.

- För omvårdnadsinsatser är avgiften 250 kr/mån oavsett antal tillfällen under månaden samt vilken tidsomfattning omvårdnaden har. I omvårdnad ingår t ex personlig hygien, hjälp med kläder, dusch, hjälp vid måltider, trygghetsbesök och sociala aktiviteter. Omvårdnadsinsatser kan även beviljas i form av boendestöd. Boendestöd är en avgiftsfri omvårdnadsinsats.

- För trygghetslarm är avgiften 100 kr/mån.

- För dagverksamhet är avgiften 250 kr/mån oavsett omfattning.

- För hemsjukvård är avgiften 250 kr/mån oavsett omfattning. All kommunal hälso- och sjukvård för barn och ungdomar till och med 19 år är avgiftsfri.

- Avgiften för särskilt boende är den högsta tillåtna enligt socialtjänstlagen; 2 575 kr/mån i 2024 års nivå.

---

¹ Enligt SCB har prisbasbeloppet för år 2024 beräknats till 57 300 kr.

Avgifterna enligt ovan läggs samman. Den totala avgiften kan aldrig bli större än den högsta tillåtna enligt socialtjänstlagen.

Avgift betalas per brukare, inte per hushåll.

Om prisbasbeloppet ökar kan Kommunstyrelsen inför varje nytt kalenderår justera tim- och månadsavgiften med förändringen av prisbasbeloppet som grund. Avgifterna kan då avrundas till närmast högre tiotal kronor.

För korttidsplats är avgiften en trettiondel av avgiften för särskilt boende, **86** kr/dygn i **2024** års nivå. Summan av korttidsavgiften och eventuella övriga avgifter kan inte överstiga den högsta tillåtna avgiften enligt socialtjänstlagen.

Om en insats är avgiftsfri enligt kommunens riktlinjer för närståendestöd gäller avgiftsfrihet trots denna taxa.

2.3 Avgift för bostadskostnad

För bostad som inte omfattas av reglerna i hyreslagen, i praktiken tvåbäddsrums, är avgiften en tolfteedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet per månad. För år **2024** är avgiften **2 645** kr/mån.

3 Vad ingår i avgiften

I avgiften enligt punkt 2 ingår hemtjänstinsatser: vård, omsorg och service. Bostad och kost ingår inte (undantag punkt 2.3).

I särskilda boenden med heldygnsoomsorg ingår hushållsel i avgiften.

4 Avgiftsunderlag

Brukaren ska ges möjlighet att lämna uppgifter för beräkning av avgift när insatsen påbörjas. Kommunen skickar årligen ut inkomstförfrågan. Den årliga inkomstförfrågan ska besvaras inom 30 dagar från utskicket. Inkomster, pensioner och bostadstillägg/bostadsbidrag överförs per automatik och anges exakt, däremot skall privata pensioner uppges. Kapitalinkomster anges enligt Skattemyndighetens kontrolluppgifter som avser föregående år.

Förändrad inkomst ska snarast anmälas till kommunen. Om den allmänna pensionen ändras får kommunen en automatisk uppdatering om detta, och ett nytt avgiftsunderlag fastställs utifrån de nya uppgifterna.

För den som inte lämnar uppgifter enligt ovan beräknas avgiften utan hänsyn till förbehållsbelopp. Avgiften kan dock aldrig uppgå till mer än den högsta tillåtna avgiften enligt socialtjänstlagen.

5 Förbehållsbelopp

5.1 Minimibelopp

Brukaren ska behålla tillräckliga medel för sitt personliga behov och andra skäligen levnadskostnader (minimibelopp). Minimibeloppet är per månad en tolfteedel av

- 1) 1,4789 gånger prisbasbeloppet för ensamstående, d. v. s. **7 062** kr/mån år **2024**, eller
- 2) 1,2066 gånger prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor, **5 762** kr/mån år **2024**.

För brukare som är yngre än 65 år ökas beloppet med 10 procent.

Beloppet ska täcka skäligen kostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel. Det förhöjda minimibeloppet för personer under 65 år tar hänsyn till att normalkostnader för denna åldersgrupp är högre än genomsnittskostnaden för dem som är äldre.

I minimibeloppet ingår kostnader för livsmedel. Om brukaren betalar för kost som bistånd enligt socialtjänstlagen ska förbehållsbeloppet öka med skillnaden mellan matavgiften och den beräknade livsmedelskostnaden enligt aktuell taxa för mat inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning.

Förbehållsbeloppet kan höjas eller sänkas med hänsyn till individuella omständigheter.

Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden får besluta om att öka förbehållsbeloppet efter ansökan från brukaren. Kostnaden ska dock uppgå till minst 200 kr/mån under en minsta sammanhängande tid på sex månader.

5.2 Bostadskostnad

Brukaren ska utöver minimibeloppet förbehållas belopp för bostadskostnad. Bostadskostnaden beräknas på samma sätt som vid beslut om Bostadstillägg för pensionärer (BTP). Detta innebär att hushållsel inte ingår i bostadskostnaden, även om den betalas som en del av hyran. För bostadskostnad enligt punkt 2.3 (tvåbäddsrums) görs inget förbehåll. Detta regleras av socialtjänstlagen.

6 Familjer med barn under 18 år

För familjer med barn under 18 år ska förbehållsbeloppet ökas med skäligen kostnader för hemmavarande barn enligt Konsumentverkets beräkningar.

7 Betalning av avgift

Avgifterna debiteras månadsvis i efterhand, d. v. s. månaden efter den månad som avgiften avser. Faktura sänds inte ut på belopp under 100 kr. Debitering sker när det sammanlagda beloppet, över flera månader, överstiger 100 kr.

8 Bortavaro från särskilt boende

Avgiften för särskilt boende är i princip en abonnemangsavgift. Vid bortavaro under hel kalendermånad betalas ingen avgift. Vid sammanhängande bortavaro 15 dagar eller mer betalas halv månadsavgift.

9 Jämkning

Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden kan efter begäran från brukaren eller företrädare för denne jämka avgiften när

- make/maka eller registrerad partner flyttar till särskild boendeform medan den andra bor kvar i ordinärt boende. Den kvarboende ska inte drabbas av en oskäligt försämrad situation.
- make/maka eller registrerad partner flyttar med till särskild boendeform utan att ha behov av insatser i den omfattning som normalt ligger till grund för ett sådant biståndsbeslut. Den medsökande ska debiteras avgift utifrån faktiskt beviljade insatser.

10 Betalning för hyra och kost

I de fall kommunen upplåter bostaden (antingen som fastighetsägare eller som upplåtare i andra

hand) fastställer Lokalförsörjningsnämnden hyran. Brukaren (eller dennes dödsbo) är inte skyldig att betala hyra under mer än 30 dagar efter dödsfall, om lägenheten har utrymmts.

Avgifter för kost fastställs av Kommunstyrelsen.

11 Nedsättning av avgift

Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden kan bevilja nedsättning av eller befrielse från avgift, om det finns särskilda omständigheter i det enskilda fallet.

12 Tillämpning

Kommunstyrelsen får utfärda tillämpningsanvisningar till denna taxa. Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden fattar beslut om tolkning och tillämpning av taxan och Kommunstyrelsens tillämpningsanvisningar.

13 Överklagande

Beslut om avgift och förbehållsbelopp får enligt socialtjänstlagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid beslut skall besvärshänvisning lämnas.

Vård- och äldreförvaltningen

Plats: Ramnåsgatan, Sessionssalen**Tid:** kl. 08:00**Parter: För Borås Stad:**

Maria Jonsson

Förvaltningschef

Lena Elliot

Chef Ekonomi

Sara Andersson

HR-Specialist

För Arbetstagarorganisation:

Jeanette Fransson, Kommunal

Johanna Yrvelid, Vision

Lisa Sjölin, Kommunal

Jimmy Johansson, Vårförb

Pernilla Skoglund, Vårdförb

Susanne Jörgensen, Saco

Ärende: Förhandling enligt MBL § 11

§ 1 Arbetsgivaren kallade till förhandling för Planeringsunderlag - Budget 2024:

Arbetsgivaren lyssnar in om det tillkommit några frågor sedan föregående förhandling MBL§19. Inga frågor tillkom.

Arbetsgivaren informerade om att nämndens äskanden ökat. Nämnden äskar även medel för den del som det generella statsbidraget ökar med tanke på att två statsbidrag 2024 flyttas från riktat till generellt. Ökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden 11,1 mnkr samt minska andelen timanställda inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre 22,4 mnkr. Totala äskanden ökar till totalt 59 miljoner.

§ 2 Arbetstagarorganisationen är oeniga med arbetsgivarens förslag och har följande synpunkter:

Se facklig gemensam skrivelse som svar i bilagan: "Svar till planeringsunderlag Budget 2024 VÄN".

§ 3 Parterna konstaterar att arbetsgivaren har fullgjort sin förhandlingsskyldighet enligt MBL § 11

§ 4 Förhandlingen förklaras avslutad den: 2023-08-23

BORÅS STAD

2023-08-23

Maria Jonsson

Förvaltningschef

ARBETSTAGARORGANISATION

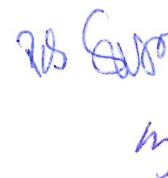
2023-08-23

Jeanette Fransson, Lisa Sjölin
Kommunal**ARBETSTAGARORGANISATION**

2023-08-23

ARBETSTAGARORGANISATION

2023-08-23

Pernilla Skoglund

Pernilla Skoglund

Vårdförbundet

Manne
S. Jörgensen, Saco & J. Yrvelid, Vision

Susanne Jörgensen

Svar till planeringsunderlag för Budget 2024 VÄN.

Vi fackliga parter anser INTE att planeringsunderlaget för budget 2024 är hållbart.

Om denna budget blir verklighet så kommer det att få katastrofala följder i verksamheterna. Vi har redan idag svårt att rekrytera till vården bland annat på grund av arbetsmiljön och tuffa arbetsvillkor i en verksamhet som man redan har anpassat till bristningsgränsen. Från och med 1 oktober gäller ej undantaget av dygnsvila och veckovila. Detta innebär en stor förändring av schemaläggning och begränsad flexibilitet för medarbetarnas arbetstid. Vi förutspår att mer personal kommer behövas för att kunna lägga hälsosamma scheman.

I planeringsunderlaget så framgår det att fler besparingar behöver göras och att detta kommer drabba verksamheterna på ett sätt som tvingar dem att dra ner på personal och som planeringsunderlaget påvisar så kommer detta att leda till sämre kvalitet i verksamheterna. Vi ser att detta kommer att få ALLVARLIGA konsekvenser med ohälsa, ökade sjukskrivningar och katastrofal arbetsmiljö. (se risk och konsekvensanalys).

Det framgår i planeringsunderlaget att ett av målen är att minska personalomsättningen som är hög i förvaltningen. Utifrån de besparingar som planeras så ser vi att den istället kommer fortsätta att stiga. Detta kommer i sin tur leda till ytterligare instabilitet i verksamheten och medföra ökade kostnader samt försämrade arbetsmiljö. Förutsättningarna för att utföra vårt uppdrag minskar eller omöjliggörs.

Den äldre befolkningen ökar medan personer i arbetsför ålder minskar. Det är ständigt återkommande diskussioner om hur vi ska lösa framtidens vårdbehov inför svårigheterna med kompetensförsörjningen. Vi behöver utveckla verksamheten, hitta nya lösningar, värna om den arbetskrafts resurs vi har och fortsätta rekrytera personal till vården. Med dessa framtidsutsikter så har vi inte råd att ens för ett år dra ner på bemanningen i verksamheterna, rekrytering eller utveckla verksamhetsutvecklande funktioner. Utifrån planeringsunderlaget så kommer vi INTE att kunna säkra en god kommunal vård för Borås stads medborgare under 2024.

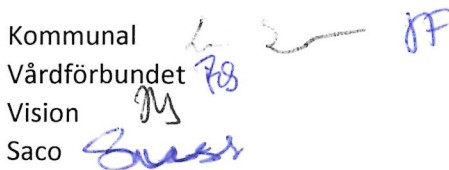
VI STÄLLER OSS HÄR OENIGA TILL PLANERINGSUNDERLAGET

Kommunal

Vårdförbundet

Vision

Saco

Vård- och äldreomsorgen**Plats:** Tillskäraren, Ramnåsgatan**Tid:****Parter: För Borås Stad:**

Maria Jonsson

Förvaltningschef

Lena Elliot

Ekonomichef

För Arbetstagarorganisation:

Jimmy Johansson, Vårdförb.

Lisa Sjölin, Kommunal

Pernilla Skoglund, Vårdförb.

Johanna Yrvelid, Vision

Susanne Jörgensen, Saco

Ärende: Information MBL § 19 Budget 2024 - Underlag

§ 1 Arbetsgivaren informerade:

Det ekonomiska läget för staden och för förvaltningen ser annorlunda ut och det finns fortfarande ett antal aktuella frågetecken som påverkar förutsättningarna.

Arbetsgivaren presenterade hur hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidragit till det ekonomiska läget som påverkat förutsättningarna och planeringsunderlaget till budget 2024, se bifogad bilaga "Budget 2024 - Planeringsunderlag. Nämnden har under 2024 ökade opåverkbara kostnader på 107 miljoner kr, anslagsramen höjs med 52 miljoner kr. Det innebär att underlaget visar på effektiviseringar och åtgärder motsvarande ca 55 miljoner kr. Det innebär bl a minskade medel inom central administration motsvarande 5 årsarbetare, minskade medel till kompetensutveckling och minskad volymersättning inom hemtjänsten.

§ 2 Arbetstagarorganisationen har tagit del av arbetsgivarens information och lyfte följande frågor.

Vårdförbundet frågade vad minskade medel för kompetensutveckling kommer innebära. Arbetsgivaren svarade att möjligheterna för att erbjuda kompetensutvecklingsinsatser minskar och kommer tillämpas mer strikt.

Vårdförbundet undrade om effektiviseringskravet kommer innebära att färre ska göra mer. Här svarade arbetsgivaren att det kan bli många tolkningar vad effektiviseringarna innebär, som exempel nämndes åtgärdsförslaget som innebär minskade medel för ersättning vid dubbelbemanning där det endast är själva ersättningen för dubbelbemanning som föreslås en restriktivare tillämpning även om vi ska fortsätta vara två personer där vi behöver dubbelbemanna enligt arbetsmiljölagen.

Vårdförbundet undrade hur ersättningen fungerar för korttidsenheterna. Arbetsgivaren svarade att VÄF får ersättning från staden utifrån befolkningsutvecklingen och fördelar ersättning på belagd plats till utförande enhet. Utföraren, verkställande enhet, får alltid ersättning vid dubbelbeläggning.

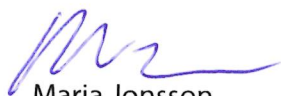
Saco lyfte frågan om inte effektiviseringar med hjälp av IT/AI-teknik motarbetar målsättningen att förebygga ensamhet. Arbetsgivaren svarade här att digital teknik inte behöver vara en motsättning utan det är en individuell tolkning om den digitala tekniken leder till ökad social samvaro.

§ 3 Parterna förde dialog om hanteringen av de fackligas synpunkter på förslaget och överenskom om sedvanlig hantering, i form av en gemensam skrivelse med synpunkter från alla fackliga organisationerna, som bilaga till MBL§11-protokollet.

§ 4 Parterna konstaterar att arbetsgivaren har fullgjort sin informationsskyldighet enligt MBL § 19

§ 5 Överläggningen förklaras avslutad den: 2023-08-16

BORÅS STAD

Maria Jonsson
Förvaltningschef

ARBETSTAGARORGANISATION

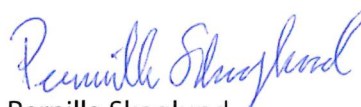
Lisa Sjölin
Kommunal

ARBETSTAGARORGANISATION

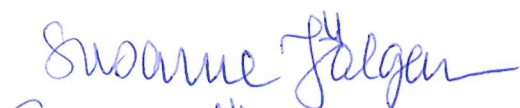

Johanna Yrvelid
Vision

ARBETSTAGARORGANISATION

Pernilla Skoglund
Vårdförbundet

Susanne Jørgensen
Saco

Vård- och äldreförvaltningen

Datum

2023-08-16

 Enhet:
FSG

Dokumentet används för att beskriva konsekvenserna för arbetsmiljön vid förändringar i verksamheten.

1. Bakgrund

Vilken förändring avses i denna konsekvensbeskrivning?

Förändringen avser budget 2024 och hänvisar till utskickat underlag Budget 2024. Underlag budget visar på effektiviseringar och åtgärder motsvarande ca 55 miljoner kr. Åtgärder - minskade medel inom: central administration, kompetensutveckling, minskad ersättning htj. Se bilaga pp.

2. Arbetsgrupp

Följande personer är utsedda att genomföra analysen:

För arbetsgivaren Maria Jonsson		
Lena Elliot		
Huvudskyddsombud/lokalt skyddsombud Jeanette Fransson, Kommunal	Susanne Jörgensen, Saco	Johanna Yrvelid, Vision
Lisa Sjölin, Kommunal	Jimmy Johansson & Pernilla Skoglund, Vårdförbund	
Från personalgruppen		
Från företagshälsovården		

3. Beskrivning av förändring

a) enskilda tjänster/arbetet vid enskilda arbetsplatser

Ek: 1 vakant tjänst tillsätts ej, HR: en tjänst utreds. Myndighet: 1 tjänst vakant tjänst tillsätts ej, K&U: 3 st tjänster - en tidsbegränsad upphör, en vakant ej tillsatt och en tjänst utreds. Minskad ersättning inom hemtjänst kan innebära färre personal som utför insatser.

b) samarbetet/samordningen mellan tjänster

Förändringen kräver ökad samordning mellan tjänster och kan innebära mindre stöd från stödfunktionerna. Det kommer krävas ökat samarbete och samordning inom verksamheterna.

c) samarbetet/samordningen med andra delar av verksamheten

Förändringen kan innebära mindre stöd från stödfunktionerna vilket kräver ökat samarbete och ökad samordning med andra delar av verksamheten, mellan verksamheter.

d) påverkas service gentemot medborgare/brukare på något sätt av föreslagen förändring? I så fall hur?

Då htj måste spara pengar så måste de prioritera vilka insatser som inte kan utföras. Service påverkas och vi ser en risk att service, kvalitet och bemötande kan försämrans. Viktigt med stöd från arbetsgivare/chef vid beslut i omprioritering och val av insatser som prioriteras bort.

4. Riskinventering och riskbedömning

Blir effekten av förändringen någon ny arbetsmiljörisk? Finns det risker som ökar?

Gör även bedömning om risken är allvarlig eller ej.

OBS! Ytterligare typer av risk kan förekomma.

Risker	Bedömning 1 - 4 Inte allvarlig - allvarlig	Kommentar
Arbetsmängd	3-4	Hög risk att arbetsmängden ökar inom många områden. Stödfunktioner och hemtjänst är direkt påverkade vilket indirekt påverkar andra verksamh.
Arbetstempo	3-4	I yrket vill man tillmötesgå även om man vet att man måste prioritera bort så man jobbar snabbare.
Kränkningar, konflikter, trakasserier	3	Om upplevelse av otillräcklighet ökar kan det leda till ohälsa och att stressade personer riskerar att hamna i konflikt i ökad utsträckning.
Sociala kontakter	2	
Nattarbete	2	Digital tillsyn ska öka, risk att tekniken inte fungerar. Upplevelse av otillräcklighet ökar.
Arbete med människor/brukare	3	Risk att servicegrad minskar dels via att stödfunktioner minskar men även pga omprioriteringar. Upplevelse av otillräcklighet ökar.
Risk för fysiskt våld	3	Stressad personal kan utlösa risker, vi ska ha ett lågaffektivt bemötande, risk finns att stress utlöser och ökar risken för fysiskt utåtagerande brukare
Otrygghet i anställningen	3-4	Ökar för berörda enheter, aktuella tjänster direkt och kan även öka inom andra delar
Tunga lyft, obekväma arbetsställningar	3	Om man upplever stress är risken större att man utför felaktiga arbetsmoment

fortsättning nästa sida

Risker fortsättning fg sida	Bedömning 1 - 4 Inte allvarig - allvarig	Kommentar
Oregelbundna arbetstider		Ej aktuellt
Trivsel med arbetet	3-4	Frustrationen och känslan av otillräcklighet påverkar trivseln, risk att trivsel minskar
Möjlighet att påverka den egna arbetssituationen	3	Möjligheten minskar vilket är en risk för ohälsa, ju mer stressad desto svårare se hur prioritera och hantera oväntade situationer.
Risk för olycksfall	3	Ökade risker kopplat till stress
Ensidigt arbete, upprepat eller monotont		Ej aktuellt
Ensamarbete	2	Ensamarbete riskerar öka med hänvisning till mindre dubbelbemannade insatser inom htj.
Komplexa arbetsuppgifter	2	Risk att samarbetet påverkas negativt på chefsnivå
Tillgång till hjälpmedel		Ej aktuellt
Fysiska arbetsmiljöfaktorer såsom ventilation, buller, belysning m m		Ej aktuellt
Annat	2	Då kompetensutveckling minskar påverkas verksamheten och arbetstillfredsställelsen negativt

5. Positiva effekter

På vilket sätt kan effekten av förändringen medföra en bättre arbetsmiljö?

Vi ser inga positiva effekter

6. Berörda medarbetares synpunkter

Vilka åsikter finns hos berörda medarbetare om konsekvenserna av förändringen?

Aktuella tjänster som är berörda kommer hanteras enskilt. Det kommer göras Risk- och konsekvensanalys på respektive berörd enhet.

7. Aktuella åtgärder

a) Vilka åtgärder behövs för att uppfylla arbetsmiljölagens krav och för en god och hälsofrämjande arbetsmiljö?

Uppföljning av R&K och åtgärdsplanering på respektive enhet samt ökad mätning psykosocial arbetsmiljö, mätstickan,

Ansvarig: Chef	Klart när	Uppföljning
----------------	-----------	-------------

Viktigt följa upp organisatorisk och social arbetsmiljö under våren 2024.

Ansvarig: Chef/Skyddskommitté	Klart när	Uppföljning
-------------------------------	-----------	-------------

Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
-----------	-----------	-------------

b) Vilka åtgärder behövs för att ta bort/minska de kvarvarande riskerna?

Mer resurser minskar risken att alla åtgärder behöver genomföras.

Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
-----------	-----------	-------------

Viktigt att vi följer upp förändringarna mellan planeringsunderlag budget 2024 och Budget 2024.

Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
-----------	-----------	-------------

Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
-----------	-----------	-------------

c) Kan förändringen genomföras på något annat sätt för att minska de negativa arbetsmiljöeffekterna? I så fall hur? Inom VÄF finns ej lagstyrd verksamhet som skulle kunna sparas in på.		
Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
d) Övrigt?		
Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
Ansvarig:	Klart när	Uppföljning
Ansvarig:	Klart när	Uppföljning

8. Uppföljning

Tidpunkt för uppföljning av arbetsmiljöeffekterna av förändringen i verksamheten.

Datum för uppföljning

2023-12-01

Borås

Ort

2023-08-16

Datum

Maria Jonsson

Maria Jonsson

Arbetsgivare

Borås

Ort

2023-08-16

Datum

Jimmy Johansson & Pernilla Skoglund

Jimmy Johansson & Pernilla Skoglund, Vårdförbundet

Skyddsombud

Ort

2023-08-16

Datum

Susanne Jörgensen

Susanne Jörgensen, Saço, Johanna Yrvelid Vision

Lisa Sjölin, Kommunal

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

10-dagars 2023-07

Vård- och äldreomsorgen

Ekonomisk redovisning

	2022	2023		Nettoutfall jan-aktuell månad	Avvikelse	Prognos avvikelse
	Nettoutfall jan-aktuell månad	Nämndbudget	Periodiserad nettobudget			
Central administration	24 458	46 340	27 027	23 388	3 639	2 500
Politisk verksamhet	1 436	2 761	1 610	1 572	38	0
Vård och omsorg i ordinärt boende	404 161	769 040	449 083	453 599	-4 516	-1 600
Vård och omsorg i särskilt boende	337 483	617 817	352 654	356 578	-3 924	2 000
Övrig verksamhet	60 295	107 519	61 534	64 233	-2 699	-2 900
Buffert	0	11 423	6 664	0	6 664	0
Verksamhetens nettokostnader	827 833	1 554 900	898 572	899 370	-798	0
Kommunbidrag	838 923	1 554 900	898 572	898 572		
Resultat jfr med kommunbidrag	11 090	0	0	-798		0
Godkänt ianspråktagande av ack. resultat	0					
Godkända "öronmärkta" projekt	0					
Resultat jfr med tillgängliga medel	11 090			-798		0

Verksamhetsmätt

Insatser i ordinärt boende

Verksamhetsmätt	Utfall Jul 2022	Budget 2023	Utfall Jun 2023	Utfall Jul 2023
Antal utförda hemtjänstinsatser hos brukare, väf	49 551	653 000	53 836	55 720

Vård- och omsorgsboende

Verksamhetsmätt	Utfall Jul 2022	Budget 2023	Utfall Jun 2023	Utfall Jul 2023
Antal belagda platser på vård- och omsorgsboende	851	848	867	867

Korttidsvård

Verksamhetsmätt	Utfall Jul 2022	Budget 2023	Utfall Jun 2023	Utfall Jul 2023
Antal belagda korttidsplatser	73	82	82	86

Förebyggande

Verksamhetsmätt	Utfall Jul 2022	Budget 2023	Utfall Jun 2023	Utfall Jul 2023
Totalt antal belagda dagar på biståndsbedömd dagverksamhet	755	11 600	911	

Verksamhetsmätternas rapportering släpper en månad varpå mått för juli saknas.

Kommentarer

Prognos för helåret

För perioden redovisas ett negativt resultat på 0,8 mnkr jämfört med periodens budget. Vid årets slut beräknar nämnden att utfallet uppgår till +/- 0 mnkr.

Intäkterna har för perioden en positiv avvikelse på 12,2 mnkr och väntas vid årets slut generera ett överskott på 21,0 mnkr. Den stora avvikelsen beror främst på att nämnden fått ta del av 2023 års prestationsbaserade statsbidrag "utöka bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden" med 14,0 mnkr. Utöver det beror de ökade intäkterna på att nämnden erhåller ersättning från andra nämnden, främst Social omsorgsnämnden, för utförda insatser. En post som inte finns budgeterad i den utsträckning som de förväntade insatserna genomförs.

Kostnaderna har för perioden en negativ avvikelse mot budget på 13,0 mnkr och beror främst på lägre kostnader för material och tjänster om 22,7 mkr samt att personalkostnaderna överstiger budget med 36,5 mnkr. Vid årets slut förväntas kostnaderna överstiga budget med 21,0 mnkr, där personalkostnaderna står för 58,6 mnkr i underskott och material och tjänster genererar ett överskott på 38,5 mnkr. Då förvaltningen förväntas genomföra mer insatser/volymer än budgeterat för

10-dagars 2023-07

Vård- och äldreomsorgen

Året ska personalkostnaderna vara högre jämfört med budget, då det innebär att den verkställande verksamheten ställer om till en ökad intern tilldelning och anpassar kostnaderna till den förväntade volym-/insatsökningen.

Nämndens **Centrala administration** har för perioden ett överskott på 3,6 mnkr, vilket främst förklaras av intäkter, som kommer fördelas vidare till korrekt verksamhet. Vid årets slut förväntas ett överskott på 2,5 mnkr som förklaras av vakanser.

Ordinärt boende: Verksamheten redovisar för ett underskott för perioden på 4,5 mnkr och förväntas vid årets slut generera ett underskott på 1,6 mnkr.

På beställarsidan prognostiseras ett underskott på 1,1 mnkr, varav 4,5 mnkr är kopplat till volymer (hemtjänsten -2,8 mnkr, korttidsvård -2,0 mnkr och dagverksamhet +1,1 mnkr) samt att kostnaderna för utskrivningsklara patienter beräknas överstiga budgeten med 0,7 mnkr. Bostadsanpassningen förväntas generera ett överskott på 1,0 mnkr, utöver det väntas även ett överskott på grund av vakanser kopplat till kompensationsförslagsproblematiken på 2,5 mnkr. Utöver detta förväntas den delegerade hälso- och sjukvården generera ett överskott på volymen på 3,3 mnkr.

På utförarsidan beräknas en positiv avvikelse gentemot budgeten för året på nära 7 mnkr. Hälso- och sjukvården förväntas generera ett underskott på 6,7 mnkr vilket förklaras av bemanningsproblematiken som löses genom att anlita legitimerad personal via externa företag. I gengäld väntas övriga verksamheter generera överskott kopplat till marginaleffekter beroende på det höga tryck av insatser som genomförs hos brukarna.

Även stödfunktionerna förväntas generera överskott inom verksamhetsgrenen (1,5 mnkr) vilket beror på att avsatta centrala medel för tjänster och kompetensutveckling inte nyttjas. De tekniska problem som uppstår i samband med införandet av trygghetsskapande välfärdsteknik förväntas bidra till ett överskott i form av senarelagda betalningar och vitesföreläggningar.

Vård- och omsorgsboende: Utfallet för perioden är -3,9 mnkr, som fördelar sig brett över nämndens olika ansvarsområden för verksamheten. Vid årets slut förväntas ett överskott på 2,0 mnkr.

På beställarsidan prognostiseras ett underskott vid årets slut på -11,5 mnkr, vilket främst beror på volymavvikelse. Även utförarsidan prognosticerar ett underskott för året på kopplat till främst personalsituationen samt att brukarna blir mer vårdtunga. Verksamheten tyngs även ekonomiskt av fördyrade kostnader för sjukvårdsmaterial och hjälpmedel. Även här förväntas uppstå överskott kopplat till verksamhetsgrenen som bland annat beror på införandet av Trygghetsskapande välfärdsteknik.

Övrig verksamhet: Utfallet uppgår för perioden till -2,7 mnkr och beror bland annat på att kostverksamheten inte når upp till sin budgeterade intäktsvolym av försäljning av måltider på restaurangerna. Vid årets slut förväntas ett underskott inom verksamheten på 2,9 mnkr. 1,5 mnkr av dessa kan härledas till omställningen av att tvätteriet läggs ut på externa entreprenad och merparten av det resterande underskottet beror på minskade intäkter inom kostverksamheten.

Buffert: Nämnden tog på sitt januarimöte beslut om att nyttja 1,1 mnkr av 2023 års buffert för att finansiera en utökning av det så kallade surfplatteprojektet, vars syfte är att kostnadsfritt låna ut surfplattor till medborgare över 75 år för att minska det digitala utanförskapet. På junimötet beslutades att nytta ytterligare 3,0 mnkr från bufferten för att rusta upp vård- och omsorgsboende samt för att bekosta behövliga anpassningar på Furuvägen. Medlen är flyttade från buffertbudgeten.

Vård- och äldreförvaltningen

Personalomsättning samt sjukfrånvaro

Personalomsättning	2022-05 – 2023-04	2022-06 – 2023-05	2022-07 -2023-06
Nämnd, chef & stöd	6,1 %	6,1 %	5,1 %
Myndighet	15,3 %	17,9 %	18,1 %
Hemtjänst	12,1 %	11,8 %	11,6 %
Förebyggande, korttid & larm	10,9 %	10,8 %	10,4 %
Vård och omsorgsboende	10,4 %	10,4 %	10,2 %
Hälso- och sjukvård	12,1 %	20,9 %	21,4 %
Kost, lokalvård & vaktmästeri	9,1 %	8,1 %	7,1 %
Totalsumma	12,2 %	12,1 %	11,9 %

Sjukfrånvaro	2023-04	2023-05	2023-06
Nämnd, chef & stöd	7,5 %	7,7 %	6,5 %
Myndighet	3,7 %	3,6 %	2,3 %
Hemtjänst	10,9 %	10,0 %	9,2 %
Förebyggande, korttid & larm	10,4 %	10,2 %	7,4 %
Vård och omsorgsboende	11,7 %	11,6 %	9,3 %
Hälso- och sjukvård	7,2 %	6,3 %	4,9 %
Kost lokalvård och vaktmästeri	9,1 %	7,7 %	7,1 %
Totalsumma	7,5 %	9,8 %	8,2 %

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Ansökan om trygghetsboende i Borås Stad

Förutsättningarna för att ett boende ska godkännas är att boendet uppfyller kriterierna för trygghetsboende.

Kontaktuppgifter	
Fastighetsägare Fristadbostäder AB	Kontaktperson Kjell-Ove Sethson
Adress Stora vägen 46, Box 91 51321 Fristad	Telefon 0709-550436
E-postadress Kjell-ove.sethson@fribo.nu	

Trygghetsboendets mål och inriktning

Nöjda hyresgäster som är aktiva och nyttjar alla faciliteter som finns i huset. Hyresgäster som kan bo kvar livet ut.

Beskrivning av fastigheten och bostadens standard

Antal lägenheter i trygghetsboendet
29+1

Beskrivning av fastigheten (antal våningar, tvättmöjligheter mm)

Byggnadstekniskt ett 3-våningshus med souterrängplan och indragen takvåning. Generöst, ljust och luftigt trapphus med möjlighet att sitta ner. Utgång åt både öster och väster. Tvättmaskin och torktumlare i alla lägenheter. Parkeringsplatser med elbilsladdning till alla lägenheter. Generöst cykelrum och lägenhetsförråd till alla lägenheter. Siktar på 5-stjärnor i Bokvämtcertifiering.

BOA: 1946,8 m²

A-temp (uppvärmd yta): 2912,3 m² (alltså nästan 1000 m² utöver bostäderna)

Beskrivning av bostaden (antal rum, kvm mm)

28 st 2:or, 64,3 – 69,6 m²

1 st 3:a, 80,7 m²

Till ovanstående tillkommer balkong eller uteplats till alla lägenheter.

BORÅS STAD

Beskrivning av närmiljön

Kommunikationer

Ca 600 m till järnvägsstation och busshållplats.
9 min med tåg till centrala Borås, 3 tim med tåg till Stockholm.
15 min med bil till Borås.

Service

200 m till matsal på Skogslid.
400 m till ICA City, frisör, tandläkare, spa, blomsteraffär, mack, bank mm
500 m till Apotek, Närhälsan

Grönområden

Parkliknande område utanför huset med gemensam grillplats och en mindre lekplats. Nästan oändligt med vandringsleder, naturområden i direkt anslutning till boendet. Bland det som sticker ut lite extra kan nämnas Naturreservaten Mölarps ö med Viskan och Krökling's hage mindre än 1000 m från boendet. Även Öresjö finns på gångavstånd.

Annat

Stort föreningsliv på orten där bland annat PRO, SPF, Hembygdsföreningen, Naturskyddsföreningen, kyrkor och idrottsföreningar är mycket aktiva vilket skapar många sociala sammanhang.

Beskrivning av gemensam lokal, t.ex. storlek, tillgång till kök, handikaptoalett

Som gemensamma ytor i huset finns en samlingslokal på 82 m² med stort kök, RWC med dusch, kapprum, förråd och gästlägenhet (den 30:de lägenheten). Till samlingslokalen finns en takterrass på över 30 m² med vacker utsikt. Dessutom finns ett gym/motionsrum och möjligheten att sitta ner i det luftiga och ljusa trapphuset.

Bidrag som söks för gemensam lokal (2 kvm/lägenhet)

KVM på gemensam lokal: Totalt över 100 m² gemensamhetslokaler i huset.

Vi har tagit del av stadens kriterier för trygghetsboende

Ort och datum
Fristad 2022-10-03

Namnunderskrift

Ansökan skickas till Vård- och äldreutskottet, IT/förebyggande, 501 80 Borås

Certifiering

giltig till 2028-12-31

I fastigheten Fristads Prästgård 1:100, Prästhöjden 2, Fristad

är samtliga 29 st. lägenheter

godkända som fyr-stjärniga Bokvämtboenden

2023-06-16

Henrik Kåvestam

BORÅS STAD

Beslutet expedieras till

1. Stadsrevisionen
2. Kommunstyrelsen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Intern kontrollplan 2024

Vård- och äldreämnden

1 Inledning

Vård- och äldregruppen har efter genomförd riskanalys i juni 2023, sammanställt och tagit beslut om Intern kontrollplan för 2024. I riskanalysen finns 26 riskbilder och av dessa tas två (2) med till intern kontrollplanen.

2 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Rekrytering	Risk att det inte finns personal att rekrytera (omvårdnadspersonal, legitimerad personal och biståndshandläggare)	Rekryteringssvårigheter kan leda till att det inte finns tillräckligt med personal i verksamheten. Det försämrar personalkontinuiteten och kvaliteten för brukarna. Det finns också risk för underbemanning som leder till ökad arbetsbelastning, långa handläggningstider och risk för ytterligare personalavgångar.	Kontrollera antalet rekryteringar.	Uppföljning/utfall vid rekrytering genom att sammanställa antalet annonser, antal sökande med kompetens samt hur många som erbjudits tjänst men tackat nej och i så fall orsaken till detta. Analys av statistik på personalomsättning samt användningen av bemanningssjuksköterskor.	Varje år
Kompetens	Risk att personal inte har tillräcklig medicinsk kompetens.	Omställningen till nära vård innebär ökade krav på medicinsk kompetens då brukaren/patienten får sin vård i hemmet i större utsträckning	Uppföljning av antalet allvarliga avvikelser och anmälan enligt lex Maria	Analys och bedömning av allvarliga avvikelser och lex Maria samt analys av antalet baspersonal med godkänd eller inte godkänd delegeringsutbildning och i så fall orsaken till detta.	Varje år

Risicanalys 2024

Vård- och äldreämnden

1 Regler för Intern kontroll

Vård- och äldreomsorgen har ansvar för sin interna kontroll och har skapat en organisation för den interna kontrollen. Vård- och äldreomsorgens ”Riktlinjer för intern kontroll” antogs på nämndens möte den 29 augusti 2023.

2 Beskrivning av arbetet med att ta fram riskanalysen

Vård- och äldreomsorgen har aktivt deltagit vid framtagandet av riskanalysen på nämndens budgetdag den 13 juni 2023 genom att gå igenom vilka risker som kan finnas och gjort en sannolikhet- och konsekvensbedömning av riskerna. Med utgångspunkt från riskanalysen har nämnden sedan fastslagit den interna kontrollplanen för 2024.

3 Styrning och ledning

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Dataskyddsförordning GDPR	Risk att personuppgiftsincidenter inte rapporteras Beskrivning <i>Det kan finnas brister i kunskap om dataskyddsförordningen i organisationen om rutiner inte är kända eller inte följs.</i>	9	Nej	Risken omhändertas genom årlig uppföljning/egenkontroll i ledningssystemet enligt SOSFS 2011:9.	
	Risk att personuppgifter kommer obehöriga tillhanda Beskrivning <i>De flesta personuppgifter som hanteras är sekretessbelagda uppgifter som ska förvaras så att obehöriga inte kommer åt dem.</i>	9	Nej	Verksamhetssystem används i huvudsak för informationsöverföring mellan verksamheter och enheter samt mellan huvudmän.	
Samverkan med vårdgrannar	Risk att hälso- och sjukvårdsorganisationen inte kan möta omställningen till nära vård där mer vård utförs i hemmet eller förstärkas om kraven på medicinsk kompetens och utrustning i den kommunala hälso- och sjukvården ökar Beskrivning <i>Mer avancerad vård och omsorg i kommunen hela dygnet. Förväntningarna är högre än det finns resurser och förutsättningar för.. Det kan innebära att nämnden på sikt behöver förstärka hälso- och sjukvårdsorganisationen och att det saknas legitimerad personal att rekrytera.</i>	9	Nej	Tas om hand i vårdssamverkan.	

4 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Bisyssla	Risk för att medarbetare inte har kännedom om skyldigheten att anmäla bisyssla Beskrivning <i>Krav på redogörelse av bisysslor. Medarbetare som har en bisyssla ska anmäla denna och de uppgifter som behövs till arbetsgivaren för bedömning av bisysslan, detta enligt AB § 8. Arbetsgivaren ska vid introduktion av nyanställda medvetandegöra om denna skyldighet.</i>	6	Nej	Risken omhändertas inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) och följs upp där.	
Rekrytering	Risk att det inte finns personal att rekrytera (omvårdnadspersonal, legitimerad personal och biståndshandläggare) Beskrivning <i>Rekryteringssvårigheter kan leda till att det inte finns tillräckligt med personal i verksamheten. Det försämrar personalkontinuiteten och kvaliteten för brukarna. Det finns också risk för underbemanning som leder till ökad arbetsbelastning, långa handläggningstider och risk för ytterligare personalavgångar.</i>	12	Ja		
Kompetens	Risk att personal inte har tillräcklig medicinsk kompetens Beskrivning <i>Omställningen till nära vård innebär ökade krav på medicinsk kompetens då brukaren/patienten får sin vård i hemmet i större utsträckning.</i>	12	Ja		
Sjukfrånvaro	Risk för hög sjukfrånvaro Beskrivning <i>I nuläget uppvisar förvaltningen hög sjukfrånvaro i delar av verksamheten.</i>	9	Nej	Följs varje månad i nämndens månadsrapport.	
Språkkunskaper	Risk att personal har bristande språkkunskaper i svenska Beskrivning <i>Vid svårigheter att rekrytera personal finns risk att den personal som finns tillgänglig inte behärskar det svenska språket i tal och skrift. Språkkompetensen är viktig för att kunna kommunicera med brukarna, ta del av och förstå rutiner samt för att kunna dokumentera.</i>	6	Nej	Risken hålls under uppsikt.	

5 Ekonomi

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Bidrag	Risk att ansökan om tillgängliga statsbidrag och andra externa bidrag inte sker Beskrivning <i>Risk att nämnden missar utlysning och eftersökning av såväl statsbidrag som andra externa medel, som skulle vara till nytta för nämndens verksamhet från såväl ekonomiskt som verksamhetsperspektiv.</i>	6	Nej	Risken hålls under uppsikt.	
Upphandling	Risk att lagen om offentlig upphandling (LOU) inte följs Beskrivning <i>Risk att Borås Stad bryter mot LOU och mot Borås Stads upphandlingsregler och policy.</i>	6	Nej	Stickprovskontroller som genomförts visar inte på avvikelser.	
Privata medel	Risk för felaktig hantering av privata medel Beskrivning <i>Att brukares privata medel hanteras på ett oegentligt, oetiskt sätt om rutinen för privata medel inte följs.</i>	6	Nej	Egenkontroller visar på färre brister nu och vi har dessutom börjat använda handkasskort i egenregi.	
	Risk för missbruk av brukares bank ID och bankkort Beskrivning <i>Att brukares bank ID och bankkort hanteras på ett oegentligt, oetiskt sätt om rutinen för privata medel inte följs. I rutinen framgår det att brukares bank ID och bankkort inte får hanteras av medarbetarna.</i>	4	Nej	Omhändertas i rutinen för privata medel.	
Kundfakturor	Risk för att fel avgiftsbeslut och fakturor skickas till brukarna Beskrivning <i>Finns risk för att brukare får fel på avgiftsbeslut och fel på fakturor om inte processen mellan verkställighet och beställarenheterna fungerar.</i>	4	Nej	Riskbilden granskas på tio (10) slumpmässigt utvalda brukares fakturor.	
Kontanthantering	Risk för att dagskassor inte hanteras korrekt Beskrivning <i>Kontanta medel som inte redovisas i sin helhet och inte synliggörs i redovisningssystem innebär en risk för oegentligheter. God ordning och säkra rutiner ska upprätthållas för att minimera risken.</i>	4	Nej	Det används Swish eller kort allt mer. Få och små avvikelser vid kontroller. Inte så stora konsekvenser eftersom dagskassorna inte är så stora.	
Representation/ utbildning	Risk för att riktlinjer gällande representation och utbildning inte följs Beskrivning	4	Nej	Kontrolleras löpande.	

	<i>Risk att Borås Stads och skatteverkets regler för representation/utbildning och dess redovisning ej följs. Risk att representation/utbildning ej är godkänd, saknar syftesformulering/deltagarlista/program eller att deltagare är attestant.</i>				
Bostadsanpassningsbidrag	Risk för att bostadsanpassningsbidraget inte betalas ut korrekt, utifrån fattat beslut och på rätt grunder Beskrivning <i>Bostadsanpassningsbidrag utreds utifrån inkommen ansökan från den enskilde och ska styrkas av intyg från profession som har rätt att utförda intyg. Vid beslut om bostadsanpassningsbidrag kan antingen ett rent bidrag betalas ut efter att utförd bostadsanpassning genomförts eller via att den enskilde ger kommunen i fullmakt att genomföra själva bostadsanpassningen.</i>	6	Nej	Risken omhändertas genom årlig uppföljning/egenkontroll i ledningssystemet enligt SOSFS 2011:9.	

6 Egen verksamhet

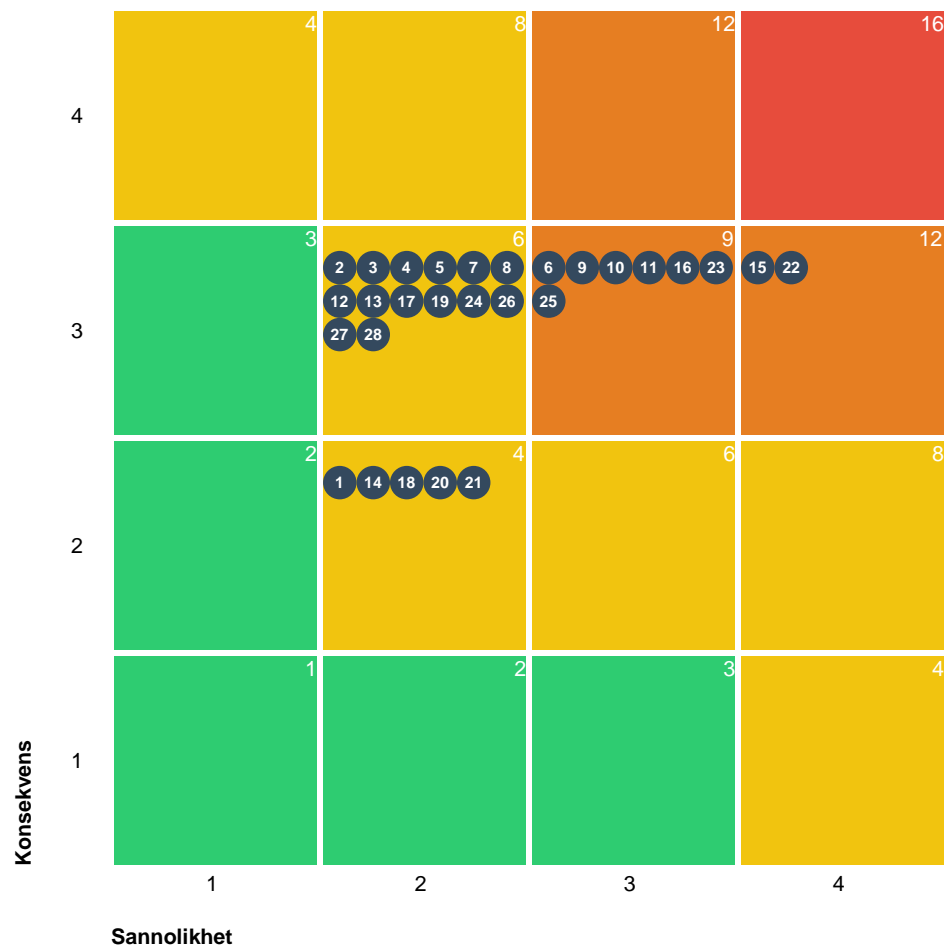
Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Delegationsordning enligt Kommunallagen	Risk att delegationsordningen inte följs Beskrivning <i>Att fel person fattar beslut i ärenden denne inte har behörig delegation till om delegationsordningen inte är känd.</i>	6	Nej	Delegationsordningen följs upp varje år.	
	Risk att beslut inte rapporteras till Vård- och äldreutskottet Beskrivning <i>Beslut ska rapporteras till Vård- och äldreutskottet för att vinna laga kraft</i>	4	Nej	Beslut rapporteras till nämnden på särskild lista. Stickprovskontroller görs.	
Hemtjänst	Risk att det betalas ut pengar för tid som inte utförs i hemtjänsten Beskrivning <i>Säkerställa tidsregistreringen i TES genom att undersöka hur stämplingarna görs, om det sker hemma hos brukaren eller justeras i efterhand. Risken är att det betalas ut pengar för tid som inte utförts.</i>	6	Nej	Riskbildens granskas i såväl egen regi som för privata utförare.	
Vård- och omsorgsboende	Risk att det finns brister i nuvarande lokaler samt svårigheter att kombinera en ambition om att boendena ska ha en så hemlik miljö som möjligt och	6	Nej	Omhändertas i lokalbehovsplanen.	

	<p>hygienkrav Beskrivning Pandemin har visat på brister i lokalerna på vård- och omsorgsboende gällande hygienkrav och behovet av ändamålsenliga lokaler och gemensamma utrymmen.</p>				
	<p>Risk för bristande kompetens när det gäller byggnation av nya lokaler Beskrivning Nämnden har mer aktivt börjat jobba med verksamhetens lokaler i syftet att få dessa mer ändamålsenliga enligt dagens behov samt nå upp till dagens krav. Kompetensen kring utformningen av lokaler är främst en fråga för Lokalförslagsnämnden.</p>	6	Nej	Omhändertas i lokalbehovsplanen.	
Myndighet, hemtjänst, hälso- och sjukvård, vård- och omsorgsboende samt korttid	<p>Risk för att det inte går att verkställa beslut efter behoven och inom angiven tidsram Beskrivning Det har saknats platser på vård- och omsorgsboende samt korttid som innebär att besluten inte kan verkställas på grund av platsbrist. Då behövs andra insatser i avvaktan på plats.</p>	9	Nej	Risken hålls under uppsikt och uppföljning görs genom redovisning av ej verkställda beslut 4 gånger per år till nämnden.	
IT	<p>Risk att åtgärder för att upprätthålla en tillräckligt hög informationssäkerhet för informationstillgångar inte vidtagits Beskrivning Risk att riskanalyser inte är tillräckliga och att identifierade behov av åtgärder inte genomförts.</p>	6	Nej	Risken hålls under uppsikt.	
	<p>Risk att vi inte har tillräckliga kontinuitetsplaner för att upprätthålla nödvändig verksamhet vid IT-störningar, tex Cyberattack, att trygghetslarmen slås ut Beskrivning Vi är alltmer beroende av IT i våra verksamheter för kommunikation och dokumentation för att upprätthålla nödvändig verksamhet.</p>	9	Nej	Kontinuitetsplanering pågår i samverkan med CKS. Reservrutiner finns för de IT system som VÅF förvaltar. Arbetssätt om trygghetslarmen slås ut har nyligen reviderats.	
	<p>Risk att vi inte förändrar arbetssätten tillräckligt så att vi inte drar nytta av de effekter välfärdstekniken ska ge Beskrivning Införandet av välfärdsteknik sker nu i verksamheterna och olika piloter genomförs för att se vilken påverkan välfärdstekniken ger.</p>	6	Nej	Utvärdering och uppföljning vid införandet sker kontinuerligt.	
	<p>Risk för förseningar i införandet av välfärdsteknik med anledning av komponentbrist i världen</p>	6	Nej	Risken hålls under uppsikt.	

	<p>Beskrivning Pandemin och säkerhetsläget i världen påverkar produktion och det finns risk att det inte finns nödvändiga komponenter för produktionen av välfärdsteknik.</p>	
--	---	--

7 Riskmatris

Direkt åtgärd krävs (13-16)
Åtgärd krävs (9-12)
Håll under uppsikt (4-8)
Risken accepteras (1-3)

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig (är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa)	Sannolik (det är mycket troligt att fel ska uppstå)
3	Kännbar (uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen)	Möjlig (det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå)
2	Lindrig (uppfattas som liten av såväl intressenter och kommunen)	Mindre sannolik (risken är mycket liten för att fel ska uppstå)
1	Försumbar (är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen)	Osannolik (risken är praktiskt taget obefintlig för att fel ska uppstå)

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
Bidrag	Risk att ansökan om tillgängliga statsbidrag och andra externa bidrag inte sker	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	Risken hålls under uppsikt.
Bisyssla	Risk för att medarbetare inte har kännedom om skyldigheten att anmäla bisyssla	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	Risken omhändertas inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) och följs upp där.
Dataskyddsförordningen GDPR	Risk att personuppgiftsincidenter inte rapporteras	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Nej	Risken omhändertas genom årlig uppföljning/egenkontroll i ledningssystemet enligt SOSFS 2011:9.
	Risk att personuppgifter kommer obehöriga tillhanda	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Nej	Verksamhetssystem används i huvudsak för informationsöverföring mellan verksamheter och enheter samt mellan huvudmän.
Samverkan med vårdgrannar	Risk att hälso- och sjukvårdsorganisationen inte kan möta omställningen till nära vård där mer vård utförs i hemmet eller förstärkas om kraven på medicinsk kompetens och utrustning i den kommunala hälso- och sjukvården ökar	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Nej	Tas om hand i vårdssamverkan.
Upphandling	Risk att lagen om offentlig upphandling (LOU) inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	Stickprovskontroller som genomförts visar inte på avvikelser.

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
Privata medel	Risk för felaktig hantering av privata medel	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Egenkontroller visar på färre brister nu och vi har dessutom börjat använda handkasskort i egenregi.
	Risk för missbruk av brukares bank ID och bankkort	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	 4	Nej	Omhändertas i rutinen för privata medel.
Kundfakturor	Risk för att fel avgiftsbeslut och fakturor skickas till brukarna	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	 4	Nej	Riskbilden granskas på tio (10) slumpmässigt utvalda brukares fakturor.
Kontanthantering	Risk för att dagskassar inte hanteras korrekt	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	 4	Nej	Det används Swish eller kort allt mer. Få och små avvikelser vid kontroller. Inte så stora konsekvenser eftersom dagskassorna inte är så stora.
Representation/ utbildning	Risk för att riktlinjer gällande representation och utbildning inte följs	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	 4	Nej	Kontrolleras löpande.
Bostadsanpassnings bidrag	Risk för att bostadsanpassningsbidraget inte betalas ut korrekt, utifrån fattat beslut och på rätt grunder	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Risken omhändertas genom årlig uppföljning/egenkontroll i ledningssystemet enligt SOSFS 2011:9.
Rekrytering	Risk att det inte finns personal att rekrytera (omvårdnadspersonal, legitimerad personal och biståndshandläggare)	3.Kännbar	4.Sannolik	 12	Ja	

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
Kompetens	Risk att personal inte har tillräcklig medicinsk kompetens	3.Kännbar	4.Sannolik	 12	Ja	
Sjukfrånvaro	Risk för hög sjukfrånvaro	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Nej	Följs varje månad i nämndens månadsrapport.
Språkkunskaper	Risk att personal har bristande språkkunskaper i svenska	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Risken hålls under uppsikt.
Delegationsordning enligt Kommunallagen	Risk att delegationsordningen inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Delegationsordningen följs upp varje år.
	Risk att beslut inte rapporteras till Vård- och äldrenämnden	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	 4	Nej	Beslut rapporteras till nämnden på särskild lista. Stickprovskontroller görs.
Hemtjänst	Risk att det betalas ut pengar för tid som inte utförs i hemtjänsten	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Riskbildens granskas i såväl egen regi som för privata utförare.
Vård- och omsorgsboende	Risk att det finns brister i nuvarande lokaler samt svårigheter att kombinera en ambition om att boendena ska ha en så hemlik miljö som möjligt och hygienkrav	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Omhändertas i lokalbehovsplanen.
	Risk för bristande kompetens när det gäller byggnation av nya lokaler	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Omhändertas i lokalbehovsplanen.
Myndighet, hemtjänst, hälso- och sjukvård, vård- och	Risk för att det inte går att verkställa beslut efter behoven och inom angiven tidsram	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Nej	Risken hålls under uppsikt och uppföljning görs genom redovisning av ej

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
omsorgsboende samt korttid						verkställda beslut 4 gånger per år till nämnden.
IT	Risk att åtgärder för att upprätthålla en tillräckligt hög informationssäkerhet för informationstillgångar inte vidtagits	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Risken hålls under uppsikt.
	Risk att vi inte har tillräckliga kontinuitetsplaner för att upprätthålla nödvändig verksamhet vid IT-störningar, tex Cyberattack, att trygghetslarmen slås ut	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Nej	Kontinuitetsplanering pågår i samverkan med CKS. Reservrutiner finns för de IT system som VÅF förvaltar. Arbetssätt om trygghetslarmen slås ut har nyligen reviderats.
	Risk att vi inte förändrar arbetssätten tillräckligt så att vi inte drar nytta av de effekter välfärdstekniken ska ge	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Utvärdering och uppföljning vid införandet sker kontinuerligt.
	Risk för förseningar i införandet av välfärdsteknik med anledning av komponentbrist i världen	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Risken hålls under uppsikt.

Vård- och äldreämnden
Riktlinje för intern kontroll

Fastställt av: Vård- och äldrenämnden, datum: 2023-08-29
För ev. uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Förvaltningschef
Dokumentet gäller för: Vård- och äldrenämnden
Dokumentet gäller till och med: 2026

Innehållsförteckning

Organisation	4
Ansvarsfördelning	4
Vård- och äldrenämnden	4
Förvaltningschef	4
Verksamhetschef	4
Enhetschef	5
Medarbetarna	5
Nämndens arbete med intern kontroll	5
Riskanalys	5
Internkontrollplan	6
Uppföljning till nämnden	6

Vård- och äldregruppen har ansvar för sin interna kontroll. Gruppen ska skapa en organisation för den interna kontrollen, och se till att riktlinjer antas. Vård- och äldregruppen's "Riktlinjer för intern kontroll" utgår ifrån Borås Stads "Regler för intern kontroll", antagen av Kommunfullmäktige den 17 november 2021.

Intern kontroll ska ses som ett hjälpmedel och en integrerad del i det vardagliga arbetet med verksamhetens grundläggande processer för att uppnå målen. Intern kontroll ska vara en naturlig del av det systematiska förbättringsarbetet i verksamheten.

Organisation

Förvaltningens chefer har ansvar för att de processer, rutiner och system som finns säkerställer att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt. Det innebär att bygga in kontroller i sina processer/rutiner för att säkerställa att lagar, förordningar och anvisningar samt nämndens respektive förvaltningens beslut och direktiv är kända och följs upp.

I chefernas ansvar ingår att svara för att medarbetarna arbetar mot avsedda mål och resultat. Cheferna ska bedöma ekonomiska och verksamhetsmässiga risker och rapportera dessa till närmsta chef. Cheferna har också ansvar för åtgärder när den interna kontrollen visar avvikelser. Allvarliga brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmsta chef.

Ansvarsfördelning

Nedan beskrivs nämndens organisation för den interna kontrollen.

Vård- och äldregruppen

Vård- och äldregruppen ska årligen fastställa en internkontrollplan, vilken syftar till att följa upp att den interna kontrollsystemet fungerar tillfredställande inom nämndens verksamhetsområde. Utifrån en riskanalys ska gruppen välja ut processer, områden och/eller rutiner att särskilt granska under verksamhetsåret. Granskningen kan verifiera att verksamheterna når sina mål, att kontroller genomförs samt att rutiner och riktlinjer följs. Olika kontroller i verksamheterna kan ingå i den interna kontrollplanen. Gruppen ska försäkra sig om att granskningarna enligt internkontrollplanen görs och vid behov vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig. Vid misstanke om allvarliga brister ska gruppen utan dröjsmål vidta åtgärder.

Förvaltningschef

Förvaltningschefen ansvarar för att ta fram konkreta riktlinjer för en god intern kontroll inom nämndens verksamhetsområden. Hen ska i samverkan med gruppen se till att en riskanalys upprättas och med den som underlag skapa ett förslag till internkontrollplan. Förvaltningschefen bevakar löpande att planen för den interna kontrollen följs och ansvarar för en årlig uppföljning till gruppen. Allvarliga brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till gruppen.

Verksamhetschef

Verksamhetschefen ska följa riktlinjer för intern kontroll och informera övriga anställda om innebörden. Verksamhetschefen har ansvar för att det finns processer, rutiner och system som stödjer och säkrar att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt. De ska verka för att arbetsmetoderna bidrar till en god intern kontroll. Allvarliga brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till förvaltningschef.

Enhetschef

Enhetschefen ansvarar inom sitt ansvarsområde för att det finns processer, rutiner och system som säkrar att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt. Enhetschefen ansvarar för att processer, rutiner och system är kända och följs av alla medarbetare. Allvarliga brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till verksamhetschef

Medarbetarna

Alla medarbetare är skyldiga att följa rutiner och riktlinjer för att nå en säker och effektiv verksamhet samt att rapportera avvikelser till närmaste chef.

Nämndens arbete med intern kontroll

Det är nämnden som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll. Detta ansvar sker genom att nämnden årligen fastställer en internkontrollplan för att följa upp att nämndens verksamheter fungerar tillfredsställande. Utifrån en riskanalys fastställer nämnden ett antal områden/rutiner som ska granskas särskilt under verksamhetsåret.

Riskanalys

Att granska samtliga processer, rutiner och system skulle ge en mycket säker verksamhet men kräva mycket tid och resurser. Några kontrollmoment måste därför väljas ut. För att kunna välja ut kontroller ska årligen en riskanalys göras. Riskanalysen innehåller en bedömning av sannolikheten för att ett fel ska inträffa samt en bedömning av vilken konsekvens ett sådant fel skulle få för verksamheten.

Sannolikhet och konsekvens bedöms utifrån fyrgradiga skalor:

Sannolikhet

1. Osannolik
2. Mindre sannolik
3. Möjlig
4. Sannolik

Konsekvens

1. Försumbar
2. Lindrig
3. Kännbar
4. Allvarlig

De riskområden som bör analyseras är:

omvärldsrisker, till exempel befolkningsförändring som kan påverka nämndens verksamhet
redovisningsrisker, kan bland annat innebära att underlag och antaganden är felaktiga eller att räkenskaperna inte är tillförlitliga

legala risker, exempelvis nya lagar eller förordningar som påverkar nämndens verksamhet
verksamhetsrisker, till exempel risken att nämnden inte når sina mål eller att verksamheten inte drivs på ett kostnadseffektivt sätt

bristande efterlevnad av regelverk, det vill säga att verksamheten inte lever upp till lagar och förordningar eller till interna regelverk

förtroendeskador, i form av vidlyftig representation, mutor och bestickning.

Sannolikhet och konsekvens vägs samman och på det sättet kan en rimlig nivå hittas på kontrollmomenten. Arbetet med den interna kontrollen får inte bli orimligt dyr eller ett självändamål i förhållande till vad den ger i resultat, utan måste vägas mot de konsekvenser som blir om ett fel uppstår. Det samlade resultatet av arbetet med riskanalys ligger sedan till grund för nämndens internkontrollplan.

Internkontrollplan

Internkontrollplanen är en produkt av riskanalysen och styr antalet kontrollområden.

Internkontrollplanen innehåller följande delar:

- Verksamhet/process
- Riskbild
- Riskbedömning
- Kontrollmoment
- Kontrollmetod
- Kontrollfrekvens
- Kontrollansvarig

Uppföljning till nämnden

När förvaltningens granskning är klar lämnas en skriftlig uppföljningsrapport till nämnden. Rapporten sammanfattar de granskningar som gjorts under året innehållande iakttagelser, slutsatser och föreslagna åtgärder.

Uppföljningen av internkontrollplanen skickas efter beslut i nämnd till Kommunstyrelsen och Stadsrevisionen för kännedom.

Maria Rangefil
Handläggare
033 357015

Datum
2023-08-29

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00248 1.1.3.1

Redovisning uppföljning av privata utförare 2023

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att godkänna rapport Uppföljning av utförare av kommunal verksamhet och översänder densamma till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Kommuner får enligt Kommunallagen 10 kap. 1§ (2017:725) lämna över verksamhet till juridisk person eller enskild individ. Kommunen är fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för sådana verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Enligt kommunallagen 10 kap. 8-9 §§ ska kommunen kontrollera och följa upp verksamhet som lämnats över till privat utförare samt genom avtal tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i verksamheten.

Kommunfullmäktige har i april 2022 fastställt reviderade riktlinjer för uppföljning av utförare av kommunal verksamhet. Riktlinjerna beskriver nämnders och styrelser ansvar och allmänhetens rätt till insyn. Av riktlinjerna framgår också att nämnderna årligen till Kommunstyrelsen ska redovisa hur arbetet med uppföljning och insyn har bedrivits samt resultatet från uppföljningen.

Vård- och äldre-
nämnden överlämnar en rapport till Kommunstyrelsen som beskriver nämndens uppföljning och kontroll av driftentreprenader av vård- och omsorgsboenden och hemtjänstutförare enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) under perioden 1 juli 2022 till 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

1. Uppföljning av utförare av kommunal verksamhet 2023

Samverkan

Samverkas vid FSG 2023-08-23

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Uppföljning av utförare av kommunal verksamhet 2023

Vård- och äldreomsorgen

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Aktuella utförare	3
3 Resultat av uppföljningen	3
3.1 Hur nöjda är användarna – brukarna – med verksamheten	3
3.2 Måluppfyllelse.....	4
3.3 Följsamhet till lagar, förordningar och allmänna föreskrifter	4
3.4 Följsamhet till Borås Stads styrdokument.....	5
3.5 Följsamhet till kravställd kvalitet	5
4 Hur genomfördes uppföljningen	6
5 Hur har samverkan mellan Borås Stad och utföraren varit?	7
6 Hur tillgodoses allmänhetens insyn i resultatet uppföljningen? ...	7

1 Inledning

När vården av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare, ska kommunen enligt kommunallagen kontrollera och följa upp verksamheten. Huvudmannaskapet innebär att kommuner har det övergripande politiska ansvaret i verksamhet utlämnat på entreprenad. I detta ansvar ingår att bestämma verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet.

Uppföljning och kontroll av utförare ska göras på ett strukturerat och systematiskt sätt. Uppföljningen ska syfta till att säkra leverans enligt avtal, säkra måluppfyllelse, kontroll för att förutse och upptäcka avvikelser och oegentligheter, underlag för utvecklingsarbete och möjliggöra allmänhetens insyn.

2 Aktuella utförare

Vård- och omsorgsboende

Vård- och äldreomsorgen har två driftentreprenader; Kvibergsgatan 17 och Kapplandsgatan 8. Båda har drivits av Attendo Sverige AB. Avtalet på Kvibergsgatan 17 har varit fram till 2022-09-30. För Kapplandsgatan 8 fram till 2023-03-31. Sedan 1 oktober 2022 respektive 1 april 2023 drivs boendena i kommunal regi. Under 2021 genomfördes en förnyad upphandling av de båda vård- och omsorgsboendena. Den omfattade både obligatoriska krav och så kallade mervärdesområden samt kvalitetsaspekter. Inom mervärdesområdena gavs anbudsgivare möjlighet att beskriva vad de kunde leverera inom området. För både Kvibergsgatan och Kapplandsgatan är mervärdesområdena Värdegrundsarbete, Mat och måltider.

Vård- och äldreomsorgens tilldelningsbeslut blev överprövat och nytt avtal har inte kunnat tecknas innan 24 januari 2023. Det nya avtalet tecknades med företaget Vardaga AB med planering att ta över driften på båda boenden den 1 november 2023.

Hemtjänst

Borås Stad ger i hemtjänstvalet från 1 september 2009 brukare möjlighet att välja utförare enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Det innebär att kommunen beslutar om grundläggande krav som utförare ska uppfylla, fastställer ersättningen och godkänner utförare. Varje enskild brukare väljer utförare utifrån sin värdering av vad som är kvalitet. Borås Stad utlovar inga volymer.

Det finns i fyra privata hemtjänstföretag, Allegio Omsorg AB, Axiva Hemtjänst AB, Casa Bergets ekonomiska förening och Osdal Hemtjänst AB. Avtal tecknas och följs upp av kommunstyrelsen.

3 Resultat av uppföljningen

3.1 Hur nöjda är användarna – brukarna – med verksamheten

Vård- och omsorgsboende

Uppföljningen av entreprenaderna som gjordes under perioden 1 juli 2022 fram till 30 juni 2023 omfattade både planering för övertagande samt uppföljning av de obligatoriska kraven och det leverantören utlovat inom mervärdesområdena. På Kapplandsgatan har det pågått ett förbättringsarbete genom en granskning som genomfördes av avtalsuppföljare utifrån inkomna synpunkter från legitimerad personal, brukare och anhöriga. Arbetet utmynnade i en handlingsplan som blev upprättad av både kommunen och företaget Attendo. Arbetet har drivits och följts upp av förvaltningens avtalsuppföljare.

Vård- och omsorgsboendena som drivs på entreprenad ingår i Socialstyrelsens brukarundersökning.

Brugarundersökningen genomförs varje år. Resultatet för 2022 års brukarundersökning visar att 80 % av de boende på Kvibergsgatan 17 är sammantaget nöjda med sitt äldreboende. På Kapplandsgatan 8 är 77 % sammantaget nöjda. För Borås Stads vård- och omsorgsboenden låg resultatet på mellan 67 % och 100 %.

Kapplandsgatan har i kvalitetsberättelsen för 2021 redovisat att de under 2022 kommer att arbeta med att öka svarsfrekvens på brukarundersökningen. De har även ändrat strukturen och ska kunna göra uppföljningar utifrån inriktningarna- demens och somatiska sjukdomar. Boendet ska även lägga fokus på att få in mera synpunkter från brukare eller närstående för att med en ökad kommunikation även öka brukarnöjdheten. Efter resultatet från brukarundersökningen i juni 2022 genomförde företaget Attendo i oktober 2022 en egen kundundersökning på Kapplandsgatan för att få en ögonblicksredovisning på kundnöjdheten utifrån givna frågor. Enkäten besvarades av samtliga brukare. Den visade på ett positivt resultat där brukarna bedömde personalen som vänlig, att måltiderna på boendet var en trevlig stund och att de kände sig trygga på boendet. Det brukarna upplevde som hade försämrats var inom områdena; aktiviteter som erbjuds och hur maten smakar. Attendo redovisar till nämnden vilka frågor där andelen positiva svar är högst respektive lägst samt vilka åtgärder som planeras för att förbättra resultatet.

Nämnden följer även upp brukarnas nöjdhet i samband med de uppföljningar och besök som förvaltningens avtalsuppföljare gör, exempelvis tillfrågas de boende om hur de upplever måltidssituationen när mervärdesområdet följs upp.

Hemtjänst

De privata hemtjänstutförarna ingår i Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet i 2022 års brukarundersökning visar att 85% av brukarna i Borås Stad är sammantaget nöjda med hemtjänsten i sin helhet, varav 86% i egen regi och 82% i privat regi. På frågan om man fick välja utförare så svarar 66% av brukarna i Borås Stad att man fått välja utförare, varav 63% i egen regi och 91% i privat regi.

3.2 Måluppfyllelse

Vård- och omsorgsboende

För verksamhetsområdet vård- och omsorgsboende finns Kommunfullmäktiges mål om ekologisk och närproducerade livsmedel 2022 som ligger på 50%. För 2023 är målet borttaget.

Kvibergsgatan har inte redovisat något resultat för 2022 eftersom boendet övergick till kommunal regi. Kapplandsgatan uppnådde inte 50% 2022 men Attendo som företag arbetar på nationell nivå att utöka andelen ekologiska produkter och utöka sortimentet av miljömärkta varor via sin E-handel.

Hemtjänst

För verksamhetsområdet finns ett mål från kommunfullmäktige 2022 (borttaget 2023) och i vård- och äldrenämndens uppföljning av grunduppdraget 2023 finns en indikator som rör de privata utförarna:

Antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar ska minska. Resultatet för Borås Stad 2023 är ett snitt på 15,82 personer som en hemtjänsttagare möter under en fjortondagars period. I egen regi ett snitt på 16,43 personer och snittet i privat regi är 10,41 personer.

3.3 Följsamhet till lagar, förordningar och allmänna föreskrifter

Hemtjänstutförarna och Attendo är som vård- och omsorgsgivare skyldiga enligt SOSFS 2011:9 att ha ett eget ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Borås Stad har kravställt att de följer lagar och

föreskrifter inom området. Från och med den 1 januari 2019 blev de privata utförarna även tillståndspliktiga, det innebär att de måste ansöka om tillstånd att bedriva verksamheten hos IVO, Inspektionen för vård och omsorg.

Följsamhet till lagar, förordningar och rutiner följs upp främst genom granskning av rapporterade avvikelser, inlämnade Lex Sarah utredningar samt den verksamhetsgranskning som nämndens medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR) och socialt ansvarig samordnare (SAS) genomför. Verksamhetsgranskningen är likvärdig den som utförs på verksamhet i egenregion. I verksamhetsgranskningen används enkät till verksamhetschef på enheten med frågor om rutiner, avvikelshantering osv. MAS, MAR och SAS gör också besök i verksamheten och samtalar då med verksamhetschef, undersköterskor och legitimerad personal på enheten. Samtidigt granskas också den dokumentation som finns i verksamhetssystemet (både utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen). Efter verksamhetsgranskningen skrivs en rapport till enheten och efter sex månader görs ett uppföljande besök. MAS, MAR och SAS genomför också oplanerad verksamhetsgranskning med anledning av ex inkomna avvikelser eller brister som framkommit på annat sätt.

MAS, MAR och SAS har under perioden inte genomfört några verksamhetsgranskningar.

3.4 Följsamhet till Borås Stads styrdokument

Verksamheterna följer de styrdokument som det ställs krav på i förfrågningsunderlaget. LOU företagen redovisar sina resultat och analys bland annat i verksamhetsplan, verksamhetsberättelse samt patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse som lämnas till Vård- och äldrenämnden. LOV företagen ska medverka eller bistå kommunen med underlag som behövs för kontroll, utredning, uppföljning, utvärdering och granskning.

3.5 Följsamhet till kravställd kvalitet

Vård- och omsorgsboende

I upphandlingen har det kravställts att leverantören ska delta i de nationella kvalitetsregister som Borås Stad använder och minst uppnå stadens uppsatta mål. Attendos användning av de nationella kvalitetsregistren följs upp i samband med uppföljning av övriga vård- och omsorgsboenden.

Båda boendena har arbetat med de nationella kvalitetsregistren och förbättrat sina resultat.

I förfrågningsunderlaget ställs krav på att en genomförandeplan ska upprättas inom 14 dagar. Andelen aktuella genomförandeplaner följs upp två gånger per år. Resultatet av den senast mätningen visar ett resultat på 90% i egen regi och 78% i privat regi som hade en aktuell genomförandeplan, inte äldre än sex månader.

Hemtjänst

Hemtjänstvalet ger brukare möjlighet att välja utförare enligt LOV. Det innebär att kommunen beslutar om grundläggande krav som utförare ska uppfylla och där finns inget krav på att hemtjänstutförarna ska delta i de nationella kvalitetsregistren som Borås Stad använder. I förfrågningsunderlaget ställs krav på att en genomförandeplan ska upprättas inom 14 dagar. Andelen aktuella genomförandeplaner följs upp två gånger per år. Resultatet av den senast mätningen visar ett resultat på 83% i egen regi och 88% i privat regi hade en aktuell genomförandeplan, inte äldre än sex månader.

4 Hur genomfördes uppföljningen

Vård- och omsorgsboende

Avtalsuppföljare har under året haft olika möten med verksamhetschef och biträdande verksamhetschef samt Attendos regionledning. Vissa möten har handlat om uppföljningar enligt plan, men de flesta har handlat om planering för övertagandet av vård- och omsorgsboendena.

Nämndens avtalsuppföljare använder från och med 2019 SKLs verktyg Kravsorderaren för att strukturera och planera uppföljningen och uppföljningsmetod. Verket stödjer också prioritering av krav ställda vid upphandlingen.

Uppföljningen av mervärdesområden genomförs genom granskning av dokumentation, besök i verksamheten (föranmälda och oannonserade) och uppföljning av statistik. Vid besök i verksamheten gör avtalsuppföljare observationer samt intervjuar personal, brukare och verksamhetschef. Efter granskning av dokumentation och besök i verksamheten dokumenterar avtalsuppföljare resultatet. Vid brister överlämnas dessa till verksamhetschefen för återkoppling av handlingsplan med åtgärder. Handlingsplanen följs upp av avtalsuppföljare ex genom nytt besök i verksamheten.

Under 2022/2023 har följande uppföljning av mervärden genomförts:

Kvibergsgatan: Avtalsuppföljare har inte genomfört några specifika uppföljningar på boendet eftersom alla områden utifrån mervärden/avtal var uppföljda och mervärdesområdet Bemanning följs främst upp genom den statistik som Attendo lämnar till nämnden vid två tillfällen per år. Möten som har genomförts har handlat om planering inför övertagandet, uppbyggnation av nytt omklädningsrum till personal, matsal samt löpande frågeställningar i samverkat med andra yrkesprofessioner.

Kaplandsgatan: Avtalsuppföljare har besökt boendet vid flera tillfällen och haft flera samtal med ledningen på boendet. Möten och samtalen har handlat om inkomna synpunkter från anhöriga och personal. Även den kommunala hälso- och sjukvårdsorganisationen kontaktade avtalsuppföljare efter att brister i utförandet av insatser och låg kompetens bland personal uppmärksammades. MAS har genomfört tre lex Maria utredningar med anmälan till IVO utefter allvarliga avvikelser som har handlat om trycksår och undernäring. MAS och MAR har gjort ett oannonserat besök för att följa upp hur arbetet pågick med de planerade åtgärderna.

En uppföljning efter fördjupad granskning gjordes i oktober månad. Avtalsuppföljare följde hur företaget har arbetat med de bristerna som har redovisats vid granskningen. Vid uppföljningen kunde konstateras att personal och ledning hade olika uppfattningar om hur det fungerade på boendet. Kommunikationen och samverkan mellan ledningen och personal var fortfarande bristande.

I november 2021 fick företaget efter begäran lämna en handlingsplan som skulle leda till att höja utbildningsnivån på boendet utifrån avtal under 2022. Detta har de inte lyckats uppnå i sin helhet. Företaget erbjöds platser inom Äldreomsorgslyftet, men personal som sökte uppfyllde inte utbildningskraven som ställdes.

Hemtjänst

Hemtjänstutförarna följs upp och granskas varje månad i samband med att ersättning för utförda timmar i hemtjänsten ska utbetalas. Uppföljningen görs av en tjänsteperson i förvaltningen och sker genom granskning av debiteringsunderlag med uppgifter om brukarnas beviljade insatser och timmar samt att dessa har utförts. Vid avvikelser sker återkoppling direkt till hemtjänstutföraren.

Tjänsteperson från Stadsledningskansliet gör avtalsuppföljning med företagen en gång per år.

5 Hur har samverkan mellan Borås Stad och utföraren varit?

Vård- och omsorgsboende

Samverkan mellan Borås Stad och entreprenören har fungerat olika på respektive boende.

Förvaltningens avtalsuppföljare redovisar att ledningen och personal på Kvibergsgatan har varit välvilligt inställd till kontroller och granskning under hela perioden. De har aktivt deltagit i planeringen vid övergången och arbetat för att skapa trygghet för brukare, anhöriga och personal.

På Kapplandsgatan har det under året uppstått svårigheter i samarbetet med ledningen på boendet, det har varit svårt att följa upp effekterna av planerade åtgärder utifrån handlingsplan. Samverkan mellan ledningen och HSV organisationen var fortsatt bristande trots handlingsplan. För att säkra en bra övergång och ge en säker vård och omsorg förstärktes ledningen med en enhetschef från Vård och äldreförvaltningen som arbetade en viss tid parallellt med Attendos ledning för att sedan överta ansvaret och fortsätta leda verksamheten. Från 1 april 2023 drivs boendet i kommunal regi.

Hemtjänst

Tjänstepersoner från förvaltningen har samverkansmöten med hemtjänstutförarna för att ha dialog och informera om nya rutiner, arbetssätt och andra förändringar som kan vara aktuella.

Åren 2022 och 2023 tilldelades kommunerna olika former av statsbidrag. Både LOU och LOV utförarna har fått ta del av de statligt fördelade bidragen och förvaltningen följde/följer upp användningen av bidragen.

6 Hur tillgodoses allmänhetens insyn i resultatet uppföljningen?

Vård- och omsorgsboende

Verksamhetsplan, verksamhetsberättelse samt patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse finns tillgängliga för allmänheten genom att de registreras i nämndens diarium. Dokumentation från avtalsuppföljning och besök i verksamheten samt eventuella handlingsplaner från Attendo och utredningar enligt lex Sarah registreras också i nämndens diarium. De handlingar som registreras i nämndens diarium anmäls till nämnden vid nästkommande sammanträde.

Resultat från brukarundersökningen publiceras på Borås Stads hemsida.

Rapporter från MAS, MAR och SAS verksamhetsgranskningar registreras i nämndens diarium. Under perioden genomfördes dock inga verksamhetsgranskningar.

Hemtjänst

Resultat från brukarundersökningen publiceras på Borås Stads hemsida med en länk till Socialstyrelsens äldreguide där jämförelser kan göras mellan hemtjänstgrupper i hela landet.

Utredningar enligt lex Sarah registreras i nämndens diarium. De handlingar som registreras i nämndens diarium anmäls till nämnden vid nästkommande sammanträde. Övriga handlingar som hemtjänstutförarna ska lämna till Borås Stad enligt avtal registreras i Kommunstyrelsens diarium.

Rapporter från MAS, MAR och SAS verksamhetsgranskningar registreras i nämndens diarium.

Malin Länsberg
Handläggare
033 353666

Datum
2023-08-29

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00241 1.1.3.1

Komplettering av fullmakt att företräda Vård- och äldre- nämnden i domstolar med mera

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att bevilja Johanna Tomar (enhetschef
Myndighet) fullmakt att representera Vård- och äldre-
nämnden enligt angivet
sätt.

Ärendet i sin helhet

Den 20 december 2022 beslutade Vård- och äldre-
nämnden om fullmakt till
tjänstepersoner för att företräda nämnden i domstolar med mera. En
komplettering till detta beslut behöver göras med ytterligare en tjänsteperson.

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att bevilja Johanna Tomar (enhetschef
Myndighet) fullmakt att representera Vård- och äldre-
nämnden enligt angivet
sätt i ovan nämnda beslut samt se beslutsunderlag.

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag 2022-12-20 § 165 Fullmakt att företräda Vård- och
äldre-
nämnden i domstolar med mera

Samverkan

Informeras vid FSG 2023-08-23

Beslutet expedieras till

1. Berörda tjänstepersoner inom Vård- och äldreförvaltningen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Malin Huttu
Handläggare
033 353666

Datum
2023-08-29

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00192 1.1.3.1

Anmälningssärenden 2023-08-29

Vård- och äldre- nämndens beslut

Redovisade anmälningssärenden läggs till handlingarna

Anmälningssärenden

1. FSG-protokoll maj
2. FSG-protokoll juni
3. Beslut från IVO, lex Sarah
Dnr 2022-00286
4. Beslut från IVO lex Sarah
Dnr 2023-00034
5. Reglemente för Vård- och äldre-
nämnden
Dnr 2023-00050
6. Beslut från IVO lex Maria
Dnr 2023-00121
7. IVO Beviljat tillstånd att bedriva särskild boendeform för äldre Vardaga
Äldreomsorg AB, Kvibergsgatan 17
Dnr 2023-00186

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef

Malin Huttu
Handläggare
033 353666

Datum
2023-08-29

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00193 1.1.3.1

Delegationsbeslut 2023-08-29

Vård- och äldre- nämndens beslut

Redovisade delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Delegationsbeslut

1. Delegationsbeslut Myndighet juni
2. Delegationsbeslut Myndighet juli
3. Delegationsbeslut Myndighet under 65 år juni
4. Delegationsbeslut Myndighet under 65 år juli
5. Delegationslista Bostadsanpassning juni
6. Delegationslista Bostadsanpassning juli
7. Delegationslista HR 2023-05-01 – 2023-08-14
8. Tilldelningsbeslut möbler våd och omsorg
Dnr 2023-00067IN
9. Tilldelningsbeslut Digitalt referenstagningsystem
Dnr 2023-00052IN
10. Återredovisning till IVO, SÄBO Borås Stad VÄN
Dnr 2023-00025
11. Begäran om yttrande till IVO som gäller ej verkställt beslut
Dnr 2023-00161 (hör ihop med nedan)
12. Yttrande till IVO som gäller ej verkställt beslut
Dnr 2023-00161 (hör ihop med ovan)

13. Delegationsbeslut Ställföreträdande förvaltningschef
Dnr 2023-00190

14. Beslut att avbryta upphandling för Frisör- och fotvårdstjänster till vård-
och äldreboende
Dnr 2023-00138

15. Anmälan och utredning till IVO, lex Maria
Dnr 2023-00260

16. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2023-00047

17. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2023-00081

18. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2023-00113

19. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2023-00129 & 2023-00128

20. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2023-00131

21. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2023-00144

Johan Wikander
Ordförande

Maria Jonsson
Förvaltningschef